

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra školní a sociální pedagogiky

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY ŽÁKŮ 2. STUPNĚ ZŠ
V PODMÍNKÁCH PRAŽSKÉHO SÍDLIŠTĚ

Bakalářská práce

JIŘÍ HORNEK

Vychovatelství
Kombinované studium

Vedoucí práce: PhDr. Pavel Martínek, CSc.

PRAHA 2010

CHARLES UNIVERSITY PRAGUE
FAKULTY OF EDUCATION
Department of Educational and Social Pedagogy

**THE FREE TIME ACTIVITIES OF PUPILS AT THE
AGES OF 11-15 AT PRIMARY SCHOOLS IN PRAGUE
NEIGHBOURHOOD**

Bachelor's Thesis

Jiří Hornek

Edukation
Combined Studies

Thesis supervisor: PhDr. Pavel Martínek, CSc.

PRAHA 2010

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce PhDr. Pavlu Martínkovi, CSc. za spolupráci a cenné rady při tvorbě této práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením
PhDr. Pavla Martínka, CSc.

V práci jsem použil informační zdroje uvedené v seznamu.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 26. 4. 2010

Anotace v českém jazyce

Otázky výchovy mládeže jsou v dnešní demokratické společnosti zásadní. Významnou roli zde hrají kromě rodiny různé společenské instituce a organizace. Významnou roli hraje také škola. Tato práce informuje o využití volnočasových aktivit dětí jedné ze základních škol v Praze 13.

Práce ve výzkumné práci zjišťuje aktivity dětí ve volném čase, především zjištění časového rozsahu volného času, škály aktivit a míry organizovanosti volného času a možnosti dalšího ovlivňování dítěte pomocí volnočasových aktivit.

Klíčová slova

Volný čas, aktivity ve volném čase, výchova ve volném čase, pedagogika volného času, organizovaný a neorganizovaný volný čas, výchova ve volném čase, škola, rodina.

Anotace v anglickém jazyce

In our democratic society there are many fundamental problems with young people's education. A family, various social organizations and a school are very important in it.

My thesis give some information how the children of the school in Prague 13 spend their free time.

The search part of my thesis finds children's activities in their free time, gets some information about length or range of their free time and describes any other activities can influence young people.

The key words

free time, activities in free time, education in free time, pedagogy of free time, organized and unformed free time, family.

OBSAH

Úvod	6
1. Teoretický pohled na problematiku	7
1.1 Teorie volného času	7
1.2 Pedagogika volného času	11
1.3 Funkce výchovy ve volném čase.....	15
1.4 Cíle, podmínky a prostředky výchovy ve volném čase.....	18
1.5 Požadavky na realizaci výchovy ve volném čase, v době mimo vyučování.....	19
1.6 Střední školní věk (11 – 15 let, pubescence).....	23
2. Metodologie výzkumu	27
2.1 Vymezení problému práce a cíl práce.....	27
2.2 Pracovní hypotéza	29
2.3 Charakteristika použitých výzkumných metod.....	29
2.4 Charakteristika výzkumného vzorce.....	31
2.4.1 Charakteristika regionu Prahy 13.....	33
3. Realizace volnočasových aktivit	34
3.1 Možnost využití volného času na Praze 13.....	34
3.1.1 Nabízené aktivity na Praze 13.....	34
3.1.2 Nabízené aktivity na FZŠ Brdičkova.....	37
3.2. Realizace volnočasových aktivit žáků 6. - 9. tříd na FZŠ Brdičkova	
3.2.1 Volný čas v životě dítěte.....	39
3.2.2 Organizované činnosti ve volném čase.....	42
3.2.3 Neorganizované činnosti ve volném čase	44
4. Závěr.....	57
5. Literatura.....	60
6. Přílohy	

Úvod

Kvalita prožívání života člověka se dostává v posledních letech čím dál více do popředí zájmu.

V procesu demokratizace a humanizace sociálních vztahů zákonitě narůstá význam mezilidských vztahů, zvláště pak v mimoškolním a mimopracovním čase. Volný čas již nepředstavuje jen prostor pro relaxaci a oddech, ale složitý a dynamický systém širokého dosahu. Naplňování volného času je úzce spjato s prosazujícím se hodnotovým systémem.

Hodnotový systém české společnosti, stejně jako základní trendy ve způsobu trávení volného času, nemohou být izolované, ale naopak v určité interakci s pojetím těchto fenoménů v ostatních civilizovaných společnostech.

V sociálněpedagogickém kontextu lze považovat za významné vytváření podmínek k určitým vhodným aktivitám ve volném čase a směřovat děti k těmto aktivitám. Naopak útlum jiných aktivit může snižovat pravděpodobnost deviantního chování, jako je konzumace drog a kriminalita, a to zejména u dětí a mládeže. Jedná se především o rozvoj určitých tvůrčích kulturních a sportovních aktivit, které přinášejí pozitivní prožitky a zároveň utlumení konzumních aktivit.

Ve volném čase je možnost věnovat se činnostem, které máme rádi, baví nás, uspokojují, přinášejí nám radost a uvolnění. Chceme a můžeme se jim věnovat. Činnosti zahrnované do sféry povinnosti vykonat musíme, ať chceme, či nechceme. Ale to, co jiní pocítují jako povinnost, může být pro jiného příjemnou zábavou a naopak. Rozdíl je také mezi povinnostmi souvisejícími s profesí a učením a těmi, které vyplývají z chodu domácnosti a uspokojováním základních biologických potřeb.

Do oblasti povinností bychom mohli zařadit i ty, které plynou z vnitřního mravního přesvědčení-pracovat na sobě, šířeji se vzdělávat, rozšiřovat svůj kulturní obzor. Proto je velmi složité vytýčit hranice mezi sférou povinností a volného času, protože povinnost nemusí být vždy prožívána jako něco nepříjemného. To vše naznačuje, že se tímto tématem musíme zabývat podrobněji.

Vyvstává zde několik skupin otázek. Co je to vůbec volný čas? Na čem vlastně záleží a kolik ho máme? Je rozdíl mezi trávením volného času u dívek a u chlapců na 2. stupni ZŠ? Jak u nás ovlivňují prožívání volného času narůstající sociální a

ekonomické rozdíly? Jak se může člověk naučit hospodařit s volným časem? Naučí se to jedinec sám od sebe, nebo má potřebu, aby ho někdo vedl, aby mu byl příkladem? Jak můžeme ve volném čase na děti a mladé lidi pozitivně výchovně působit? Jaké možnosti využití volného času mají děti žijící na velkém pražském sídlišti? Naše práce se pokusí dílčím způsobem zmapovat právě tuto oblast. Považujeme ji za významnou, a za neprávem zanedbávanou.

1. Teoretický pohled na problematiku

1.1 Teorie volného času

Od poloviny 60. let minulého století vzrůstalo poznání, jak významnou oblastí života a výchovy dětí, mládeže a dospělých se stává volný čas.

Tento vliv se promítá do dokumentů zásadního významu, jakými jsou zejména:

Úmluva o právech dítěte (OSN, New York, 20. listopadu 1989), která se zabývá nejširší definicí dítěte. Rozumí jí každou lidskou bytost mladší 18 let, pokud podle právního řádu konkrétní země nedosahuje zletilosti dříve.

Akční plán Rady Evropy. Setkání hlav států a vlád. Štrasburk, říjen 1998. In: Pedagogická orientace, r. 1998, č. 2, str. 123-125.

Bílá kniha Evropské komise. Nový podnět pro evropskou mládež. MŠMT ČR – odbor pro mládež. Praha 2002.

V evropských zemích, včetně naší, vznikaly podmínky pro jeho rozšiřování:

- zkracovala se pracovní doba dospělých
- postupně byl zaveden pětidenní pracovní i školní týden
- rostl počet žáků středních a vysokých škol a jejich účast na aktivitách volného času

Do této doby spadá v Československu i obnova sociologie, která byla po roce 1948 prohlášena za „buržoazní pavědu“ a prakticky zlikvidována.

V 60. letech se u nás začala znovu uskutečňovat empirická šetření o společnosti včetně volného času jejích příslušníků a vycházely první práce v tomto směru.

Z našich autorů se touto problematikou zabývá například J. Meisner v díle Antropologická funkce volného času mládeže (1968), B. Hofbauer v dílech: Péče o volný čas mládeže a dětí v hlavním městě Švédska – Stockholmu (1968) a O výchově dětí a mládeže Francie ve volném čase (1970), dále pak V. Veselý: Děti, volný čas a kulturní zájmy (1969).

Této disciplině věnuje od poloviny 60. let pozornost také německá věda v pracích věnovaných jejímu vývoji, současnému stavu i perspektivám. Výchozími pojmy jsou věda o volném čase (Freizeitwissenschaft) a pedagogika volného času (Freizeitpädagogik).

Objevily se rovněž zmínky nebo úvahy o jeho pedagogickém zhodnocování a pedagogice volného času jako nové disciplině sociologie (A. Červinka a kol., B. Filipcová, A. Švingrová) nebo pedagogiky (V. Bláha, B. Hofbauer, J. Meisner).

Oproti tomu oficiální Pedagogický slovník (SPN, Praha, 1. a 2. díl, 1965 a 1967) pojem „volný čas“ ještě neznal.

Volný čas byl v teorii a pedagogické praxi postupně doceňován i v mezinárodním měřítku, což se odrazilo také v terminologii.

Již od 40. let 20. století se sporadicky objevovalo označení „**aktivity volného času**“ nebo „**zařízení volného času**“.

Ve starší odborné literatuře se setkáváme s pojmy **mimotřídní a mimoškolní výchova** (Hofbauer, 2004, s. 16):

mimotřídní výchova se týká výchovného působení v době mimo povinnou výuku
mimoškolní výchova představuje výchovné působení jiných institucí než škol

V současnosti se oba pojmy příliš nepoužívají, termín **výchova mimo vyučování** je výstižnější.

Rozsah, možnosti, dosah a význam volného času pro život a výchovu dále rostly. Předělem v jeho chápání se stala 90. léta 20. století. V jejich průběhu se věkové, sociální a zájmové spektrum jeho účastníků rozšířilo. Objevovala se nová, alternativní

řešení, porovnávaly a využívaly se zkušenosti z jiných zemí.

Význam a výchovné možnosti volného času začaly být také analyzovány a využívány vznikající pedagogikou volného času a příbuznými obory (pedagogikou zážitků, dobrodružství a dalšími).

Počátkem 90. let minulého století se obě dosavadní koncepce (výchova mimo vyučování a pedagogika volného času) a jejich terminologie uplatňovaly souběžně.

Na výchově dětí v době mimo vyučování se podílí rodina, škola, zařízení pro výchovu mimo vyučování, některé další subjekty a jiné společenské vlivy.

Výchovu mimo vyučování lze vymezit takto (Pávková, 2008, s. 37):

probíhá mimo povinné vyučování

probíhá převážně ve volném čase

probíhá mimo vliv rodiny

je institucionálně zajištěna

Pedagogické ovlivňování volného času, zejména výchova dětí a mládeže, v době mimo vyučování, je významnou oblastí výchovného působení. Poskytuje příležitost vést jedince k racionálnímu využívání volného času, formovat hodnotové zájmy, uspokojovat a kultivovat významné lidské potřeby, rozvíjet specifické schopnosti a upevňovat žádoucí morální vlastnosti. Obsah i způsob využívání volného času mají značný význam z hlediska duševní hygieny. Způsob odpočinku, rekreace a zábavy se odráží i ve studijních a pracovních výkonech člověka. Hodnotné a trvalé celoživotní zájmy mohou kladně ovlivňovat i partnerské vztahy a výchovu dětí v rodině. Dalším důležitým úkolem výchovy mimo vyučování je rozvíjení potřeby celoživotního vzdělávání, zejména v souvislosti se zájmovou orientací člověka.

Za souhrnný pojem v této souvislosti pokládáme **výchovné zhodnocování volného času** (B. Hofbauer, 2004), který zahrnuje několik oblastí.

Výchova ve volném čase

Sem patří veškeré působení v časovém prostoru, který neslouží realizaci základních biologických potřeb ani školních nebo pracovních povinností. Dobrovolnost účasti na volnočasové činnosti umožňuje do výchovného procesu včleňovat samy děti a mladé lidi jako jeho aktivního činitele a vytvářet tak nové možnosti a specifické způsoby jejich formování.

Výchova prostřednictvím aktivit volného času

Směřuje jednak k utváření individuálních rysů účastníka činnosti, jednak k jeho působení mezi druhými lidmi (ve vrstevnické nebo zájmové skupině, podílem na veřejném životě, v dobrovolnické práci a podobně). Východiskem i cílem aktivit je osvojovat si nové znalosti, dovednosti a kompetence „uvnitř“ samotné oblasti volného času (například rozvojem oddechové a relaxační činnosti či rozvojem individuálního zájmu). Současně však volnočasové aktivity tuto oblast v mnohém rozšiřují (přechodem od individuální zájmové orientace k volbě budoucího povolání, osvojováním zdravého stylu života, veřejně prospěšnou činností).

Výchova k volnému času

Zahrnuje reflexi samotného volného času, cílevědomé odkrývání a využívání obsahu činností a různých způsobů jeho využívání. Tuto výchovu lze pokládat za základ pro otevírání nových možností aktivit a rozvoje člověka.

Posláním pedagogiky volného času je analyzovat vývoj výše uvedených oblastí, vnášet do nich nové podněty a iniciativy. Děti a mladé lidi vést k tomu, aby se za pomoci dospělých (rodičů, vychovatelů) a později i samostatně učili vhodné aktivity a způsob jejich realizace správně volit a zvládat tak, aby byly ve prospěch rozvoje jich samých, jejich sociálního okolí, společnosti a přírody.

1.2 Pedagogika volného času

Volný čas (anglicky leisure time) je čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, které vyplývají z jeho sociálních rolí.

Jde o činnost, do níž člověk vstupuje s očekáváním, účastní se jí na základě svého svobodného rozhodnutí a která mu přináší příjemné zážitky a uspokojení (Hofbauer, 2004).

Oblast volného času zahrnuje odpočinek, rekreaci, zábavu, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání, dobrovolnou veřejně prospěšnou činnost a časové ztráty s těmito činnostmi související (volně podle Bláhy, 1990).

Jednou z prvních souborných prací o volném čase dětí a mládeže vydal již před druhou světovou válkou **Michel Damay** (*Les loisirs de l'enfant et de l'adolescent. Role de l'Etat et des initiatives privées*. Paris, Librairie Sociale 1939). Vymezil v ní biologickou, sociální, politickou a pedagogickou dimenzi volného času. Kromě historických a sociologických pohledů uvádí autor fakta o tehdejších aktivitách a institucích státu i nestátních subjektů ve Francii i v dalších evropských zemích (včetně informací o tehdeším Československu), umožňující jejich srovnání v dobových společenských souvislostech.

Podle poválečného vymezení **Joffre Dumazediera** (*Volný čas. Sociologický časopis*, č. 3/1966, s. 443.) psychologická funkce volného času zčásti vyrovnává vliv práce. Zahrnují očekávání a naději (attente), osvobození od požadavků pracovního procesu a dalších zátěží života, zábavu a rozptýlení (divertissement), které přináší například hra, divadlo nebo kino, rozvoj intelektuální, umělecký a fyzický, tvořivost a vzdělávání.

Polský sociolog volného času **Alexandr Kamiński** (*Czas wolny i jego problematika społeczno-wychowawcza*. Wrocław-Warszawa-Kraków 1965) vymezil ve stejné době tři hlavní, navzájem související způsoby realizace volného času: odpočinku, zábavy a aktivit rozvíjejících osobnost (vzdělávání – veřejné činnosti – amatérské aktivity).

Francouzský sociolog volného času **Roger Sue** (*Le loisir*. Paris 1993) jako jeho funkce uvádí:

- psychosociologickou (uvolnění, zábava, rozvoj)
- sociální (socializaci, symbolickou příslušnost k některé sociální skupině)
- terapeutickou
- ekonomickou (pozitivní vliv na uplatnění člověka v profesní činnosti, výdaje vynakládané na aktivity ve volném čase).

Funkce sociální zahrnuje socializaci v různých sociálních prostředích včetně rodiny a sdružování, symbolická příslušnost vyjadřuje vztah ke skupině a obsahuje potvrzení vlastní osobnosti a sociální uznání.

Funkce terapeutická zahrnuje hledisko zdravotní, smyslový rozvoj, prevenci chorob a zdravý životní styl.

Funkce ekonomická docenjuje hospodářský význam volného času pro jednotlivce i společnost. Vystává však otázka, kdy je činnost ve volném čase žádoucí spotřebou a kdy se jejím přeceněním člověk odcizuje sám sobě – dvojznačnost této funkce je aktuálním problémem i dnes.

Funkce a možnost volného času komplexně vymezil **německý pedagog Horst**

W. Opaschowski (*Pädagogik der Freizeit. Grundlegungen für Wissenschaft und Praxis*. Bad Heilbrunn 1976), který za základní považuje:

- rekreaci (zotavení a uvolnění)
- kompenzaci (odstraňování zklamání a frustrací)
- výchovu a další vzdělávání (sociální učení, učení o svobodě ve svobodě)
- kontemplaci (hledání smyslu života)
- komunikaci (sociální kontakty a partnerství)
- participaci (podílení se, účast na vývoji společnosti)
- integraci (stabilizaci života rodiny a začleňování do společnosti)
- enkulturaci (kulturní rozvoj sebe samých, tvořivé vyjádření prostřednictvím umění, sportu, technických a dalších činností)

Pojetí volného času a příslušná terminologie prošly od minulého století do současnosti vývojem, v němž se objevilo několik přístupů.

České oficiální dokumenty za funkci volného času pokládají: relaxaci, regeneraci, kompenzaci, sociální prevenci a výchovu.

Volný čas dětí a mládeže v pojetí Pávkové: má své zvláštnosti, od volného času dospělých se většinou liší:

rozsahem

obsahem

mírou samostatnosti a závislosti

nezbytností pedagogického ovlivňování

Myslíme si, že děti mají většinou více volného času než dospělí. Existují i děti trpící nedostatkem volného času. Mezi nimi jsou však jedinci, kteří mají volného času nadbytek a neumí s ním vhodně naložit. Obsah volného času odpovídá věkovým a individuálním zvláštnostem a aktivity dětí a mládeže jsou většinou i pestřejší než u dospělých.

Míra samostatnosti závisí převážně na věku dítěte, na jeho psychické a fyzické stránce, na jeho rodinném zázemí a na nabídce aktivit volného času v regionu.

Děti tráví svůj volný čas v různém prostředí: doma, ve škole, v zařízení pro výchovu mimo vyučování, na veřejném prostranství. Všechny uvedené druhy prostředí mají své výhody i nevýhody.

Formální, informální a neformální výchova (Pávková, 2008)

Termín formální výchova zahrnuje působení škol a jiných odborných vzdělávacích zařízení.

Informální výchova obsahuje učení, které je záměrné, cílené, ale zahrnuje i běžné životní situace.

Neformální výchovu zahrnují cílené aktivity člověka, které probíhají v době mimo vyučování, ve volném čase. Mohou být i zakončeny udělením nějakého dokladu. Zahrnuje celoživotní výchovu a vzdělávání, respektuje požadavek dobrovolnosti, demokratismu a participace.

Pedagog volného času a vychovatel

Oba jsou pedagogickými pracovníky, protože vykonávají přímou výchovně – vzdělávací činnost. Pedagogové volného času se uplatňují ve střediscích volného času a v mnoha neškolských zařízeních (rekreační, sociální, kulturní, osvětové).

Vychovateli jsou označováni pracovníci školských zařízení, zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu, školních družin a klubů, zařízení sociální péče.

Obě profese mají své zvláštnosti i společné znaky. Pro obě povolání platí, že převážná část jejich výchovného působení probíhá právě ve volném čase vychovávaných.

Účastník – jedná se o termín, který je používán v zařízeních výchovy mimo vyučování.

Záměrné a cílevědomé utváření životního stylu

Bezprostředně souvisí s výchovou ve volném čase. Využívání volného času je jeho součástí.

Životní styl je souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje.

„Integrovanou kategorií sociálního zrání je **životní styl**, do kterého se promítají všechny ostatní prvky a procesy sociálního zrání. Jedná se o dynamizovaný a do sociálního časoprostoru promítnutý hodnotový systém jedince. Je individualizovaný a specifický pro daného jedince, i když má společné rysy s dalšími jedinci, adekvátně podle shodnosti sociálního pole. Životní styl je sice typický pro danou životní etapu, ale obsahuje základy celoživotního stylu, který se podle jednotlivých životních etap dále modifikuje“ (Sak, 2000, s. 46).

Způsob využívání volného času je jedním z důležitých ukazatelů životního stylu.

„Pojem životní styl je složitý a velmi komplikovaný. Jedna z mnoha definic vymezuje životní styl jako souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje (Bakalář).

Zahrnuje hodnotovou orientaci člověka, projevuje se v jeho chování i ve způsobu využívání a ovlivňování materiálních i sociálních životních podmínek. Všechny tyto skutečnosti lze posuzovat mimo jiné i z hlediska volného času a hospodaření s ním (Pávková, 2008, s. 28/29).

Dle výše uvedeného životní styl zahrnuje zejména:

- uspořádání materiálních a sociálních podmínek, jejich aktivní ovlivňování a využívání
- hodnotovou orientaci člověka
- jednání člověka

Využívání volného času je jedním ze znaků životního stylu.

Z hlediska výchovy ve volném čase můžeme vymezit dílčí výchovné cíle:

- naučit vychovávané jedince dobře využívat materiálních podmínek pro trávení volného času
- ovlivňovat volbu jednotlivců a sociálních skupin, v nichž jedinec tráví volný čas, dále pak strukturu a dynamiku těchto skupin
- vést vychovávané k reálnému hodnocení volného času
- podporovat aktivní využívání volného času a aktivní zájmy

1.3 Funkce výchovy ve volném čase

Oblast výchovy ve volném čase a v době mimo vyučování má své zvláštnosti v oblasti cílů, podmínek i pedagogických prostředků. Má i své specifické funkce.

Můžeme vymezit tyto funkce: výchovně vzdělávací, zdravotní, sociální a preventivní.

Jednotlivé typy zařízení, institucí a organizací pro výchovu ve volném čase plní tyto funkce v různé míře, různými způsoby – podle svého poslání.

Výchovně – vzdělávací funkce se v současné době považuje za prioritní.

Na ni je kladen zvlášť velký důraz. Spočívá v záměrném a cílevědomém formování

osobnosti vychovávaných jedinců a dosahování reálných cílů pomocí promyšleně volených pedagogických prostředků. Nabízí se zde možnost působení na všechny složky osobnosti, tělesnou, psychickou i sociální podle zaměření příslušné výchovné instituce.

Výchova ve volném čase umožňuje uspokojovat potřeby, usměrňovat, uspokojovat, rozšiřovat a prohlubovat zájmy, objevovat a rozvíjet specifické schopnosti vychovávaných jedinců.

Úspěchy ve volnočasových aktivitách přinášejí pozitivní uspokojení, příležitost k seberealizaci a kladnému sebehodnocení. Lidé si tak mohou lépe vytvářet názor na život, společnost i svět kolem nás.

Funkce zdravotní

Tato funkce je také velmi významná. Veškeré výchovné působení ve volném čase musí podporovat **zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj**. Dobrý zdravotní stav vychovávaných lze podpořit různými způsoby.

1. Usměrnění denního režimu tak, aby odpovídal lidským biorytmům a vyhovoval individuálním zvláštnostem daného člověka. Spočívá ve **střídání činností** různého charakteru: práce a odpočinku, duševní a tělesné činnosti, aktivity organizované a spontánní, individuální a vykonávané v různě velkých skupinách.

2. Podněcování a poskytování příležitostí k **vydatnému pohybu**, nejlépe venku na zdravém vzduchu. Pohybové aktivity kompenzují nedostatek pohybu a pro zdravý vývoj jsou nezbytné. Jedním z cílů výchovy ve volném čase je, aby se pro lidi pohybové aktivity staly pravidlem a běžnou součástí časového režimu.

3. Vedení ke **zdravému stravování** vytvářením a upevňováním zdravých stravovacích návyků. Tuto funkci ve značné míře plní školská zařízení, která zajišťují stravování dětí a mládeže. Dodržování hygienických požadavků je dáno příslušnými dokumenty a sledováno. Složení stravy, její úprava a množství je také dané.

Výchovným působením můžeme pěstovat žádoucí stravovací návyky, případně odstraňovat již vytvořené zlozvyky. Doba jídla by měla být v režimu dne příjemným časem. Společné stravování je i určitou společenskou záležitostí.

4. Pěstování a upevňování hygienických návyků. Týká se návyků osobní hygieny, péče o osobní věci, oděv, obuv, návyků kulturního stravování a podobně. Velký význam má hygiena prostředí, ve kterém výchovný proces probíhá.

5. Dodržování zásad bezpečnosti práce. Podobně jako hygienické požadavky jsou i zásady bezpečnosti práce určeny příslušnými právními předpisy. Pedagog je povinen se s těmito normami seznámit a dodržovat je.

Funkce sociální

Tuto funkci plní jednotlivá zařízení a subjekty pro výchovu ve volném čase různými způsoby a v rozdílné míře.

Sociální funkci výchovy ve volném čase lze chápat i jako příležitost k vyrovnávání rozdílů mezi nestejnými materiálními a psychologickými podmínkami v rodinách. Lze tím do určité míry pomoci dětem z méně podnětného nebo nějak problematického rodinného prostředí.

Funkce preventivní

Školská zařízení, která se podílejí na výchově ve volném čase, pracují také většinou v oblasti nespecifické primární prevence. Ta je z hlediska efektivity velmi výhodná. Je totiž snadnější problémům předcházet než je řešit. Je zároveň levnější, protože náklady na převýchovu jsou veliké a efekt není zaručen.

1.4 Cíle, podmínky a prostředky výchovy ve volném čase

Základním znakem výchovy je její **cílevědomost**. Pedagog si v každé fázi výchovného působení stanoví přiměřené cíle, volí prostředky, jimiž lze těchto cílů dosáhnout, a hodnotí výsledky svého snažení.

Výchova ve volném čase má své specifické obecné i dílčí výchovné cíle.

Obecným cílem výchovy ve volném čase je naučit jedince hospodařit s volným časem, rozumně ho využívat, reálně oceňovat volný čas jako významnou hodnotu. Z těchto obecně formulovaných cílů lze odvodit **cíle dílčí** – naučit vychovávané odpočívat a rekreovat se, rozvíjet jejich specifické zájmy a schopnosti, vhodně si uspořádat režim dne, vést je ke zdravému životnímu stylu, podporovat myšlenku celoživotního vzdělávání.

Výchovný proces probíhá ve složitých **podmínkách**.

Lze rozlišovat **podmínky vnitřní a vnější**.

Vnitřní - z hlediska vnitřních podmínek je důležité, že ve volném čase mají pedagogové dostatek příležitostí pro respektování a rozvíjení individuálních znaků osobnosti, zejména zájmů, schopností a potřeb. Znalost věkových zvláštností je pro pedagoga, který pracuje s lidmi ve volném čase, velmi důležitá. Vychovatel a pedagog volného času pracují s lidmi různého věku, často s věkově heterogenními skupinami. Otázka stanovení výchovných cílů i volba pedagogických prostředků je v těchto podmínkách velmi aktuální a její řešení klade na pedagoga velké nároky.

Vnější - prostředí, v němž výchova probíhá, je rozmanité a proměnlivé. Požadavky na prostory a vybavení jsou odlišné podle typu výchovného zařízení či instituce nebo organizace, vždy by však měly vyhovovat výchovným záměrům a druhům činností, které v nich probíhají.

Pro zjišťování informací o vnitřních a vnějších podmínkách výchovy využívá pedagog metod **pedagogické diagnostiky**. Těmi nejčastějšími jsou: pozorování,

rozhovor, dotazník, analýza výsledků činnosti. Možno též použít sociogramu.

Výchovné prostředky slouží k dosahování výchovných cílů. Pedagog by měl volit ty nejsprávnější. Pojem výchovné prostředky zahrnuje všechny předměty a jevy, kterých pedagog využívá k dosažení výchovných cílů. Patří sem:

činitelé výchovy (působení rodiny, školy, výchovných institucí).

obsah výchovy ve volném čase není vymezen pedagogickými dokumenty, vychází spíše z vytčených cílů, přání a potřeb vychovávaných, výchova má spíše činnostní charakter.

metody a formy – jedná se o způsoby, kterými vychovatel dosahuje stanovených cílů (slovní, názorné, metody praktických činností).

prostory a materiální vybavení – jde o významné prostředky výchovy.

Materiální prostředky musí splňovat hygienické, pedagogicko – psychologické a estetické požadavky.

Prostory a vybavení pro výchovu ve volném čase, v době mimo vyučování mají odpovídat výchovným záměrům a funkcím jednotlivých zařízení.

1.5 Požadavky na realizaci výchovy ve volném čase, v době mimo vyučování

Pro úspěšné pedagogické působení jsou vytyčovány rozmanité požadavky. Již J. Á. Komenský formuloval požadavky – například: od jednotlivého k obecnému, od blízkého ke vzdálenému, od známého k neznámému. Pořád ve výchově platí, ale bývají odlišně vyjádřeny.

Požadavky na výchovné působení mají **odlišnou míru obecnosti**.

Pro nejobecnější požadavky se v pedagogice používá označení **principy**. Jde například o princip demokratičnosti, humanity a spojení teorie s praxí.

Požadavky konkrétního rázu, které však platí ve všech oblastech a formách

výchovy, bývají označovány jako **pedagogické zásady**. Jsou to zejména zásady názornosti, cílevědomosti, soustavnosti, přiměřenosti, aktivity, trvalosti a vyzdvihování kladných rysů osobnosti.

Kromě velmi obecných principů výchovy a pedagogických zásad, které platí ve všech oblastech výchovy, můžeme stanovit **specifické požadavky pro různé oblasti výchovy**. Ve starší literatuře bývají často označovány jako principy výchovy mimo vyučování (Hájek, 2008, s. 76).

Patří mezi ně princip ovlivňování volného času, jednoty a specifčnosti vyučování a výchovy ve volném čase, princip seberealizace, pestrosti a přitažlivosti činností, zájmovosti a zajímavosti, odpočinkového a rekreačního zaměření, citlivosti a citovosti, orientace na sociální kontakt, kvality a evaluace. Zvláštní význam má požadavek dobrovolnosti.

Požadavek demokratičnosti – tento požadavek bychom mohli chápat jako stejná práva všem občanům ve výchově a vzdělávání, totéž platí i pro skupiny znevýhodněných osob.

Požadavek humanity – kultivace osobnosti v procesu celoživotního vzdělávání, který směřuje k hledání lidské identity a k podpoře mezilidských vztahů.

Požadavek vědeckosti – myslíme tím, že je třeba využívat nejen osobních zkušeností a vzorů, ale i vědeckých poznatků v pedagogice i jiných příbuzných vědách. Splnění vyžaduje celoživotní vzdělávání pedagogů.

Požadavek spojení teorie s praxí – teoretických vědomostí je třeba získaných při výuce je třeba umět využít v povolání i v běžném životě.

Další uvedené požadavky jsou nejčastěji označovány jako **pedagogické zásady**.

Zásada názornosti – základem učení by mělo být smyslové poznávání.

Zásada cílevědomosti – zdůrazňuje význam výchovně – vzdělávacích cílů.

Zásada soustavnosti – požadavek, aby výchova a vzdělávání tvořily systém, aby jednotlivé etapy na sebe navazovaly a všichni vychovávající působili jednotně.

Zásada přiměřenosti – veškeré působení se musí řídit individuálními zvláštnostmi vychovávaných.

Zásada aktivity – navozování situací, kdy výsledek se bude opírat o snahu a aktivitu v průběhu výchovně – vzdělávacího působení.

Zásada trvalosti – je spojena s požadavkem, aby veškeré dovednosti, návyky, vědomosti a vlastnosti, které jedinec získá během výchovně – vzdělávacího působení, se staly trvalou součástí jeho osobnosti.

Zásada vyzvedávání kladných rysů osobnosti – využívat kladných rysů osobnosti, používat pozitivní motivaci, spíše odměňovat než trestat.

Z charakteru výchovy ve volném čase, v době mimo vyučování vyplývají **další specifické požadavky**, podle jejichž respektování můžeme do určité míry posuzovat kvalitu výchovného působení.

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – můžeme ho chápat jako nutnost citlivého vedení k rozumnému využívání volného času. Pedagog nabízí prostředí, činnost, pomůcky, hračky, motivaci i vlastní aktivitu v některé zájmové činnosti. Každému dítěti má být dána příležitost k účelnému naplňování volného času. Toto právo je zakotveno v Úmluvě o právech dítěte.

Požadavek jednoty a specifičnosti vyučování a výchovy mimo vyučování – jedná se o společné plnění výchovného cíle – rozvoje osobnosti.

V době mimo vyučování je tohoto cíle dosahováno specifickými prostředky.

Požadavek dobrovolnosti – je velmi podstatný pro práci s dětmi a mládeží ve volném

čase. Znamená dobrovolnou účast na činnostech. Někdy je však dobrovolnost relativní, pedagog pak musí navodit situaci tak, aby jedinci přijímali nabízený program dobrovolně.

Požadavek aktivity – účastníci by měli mít aktivní podíl ve všech fázích činností – plánování, příprava, realizace i hodnocení. Podmínkou je podpora iniciativy a samostatnosti.

Požadavek seberealizace – strukturu musíme připravit tak, aby jednotlivec mohl uplatnit své schopnosti a vlohy, a být tak v některé činnosti úspěšný.

Požadavek pestrosti a přitažlivosti -týká se obsahu, forem a metod práce a jejich střídání. Měla by se vytvořit rovnováha mezi organizovanými a spontánními činnostmi, musí být respektovány individuální zájmy a potřeby. Střídání duševní a fyzické síly, odstraňování únavy.

Požadavek zajímavosti a zájmovosti – zdůrazňuje význam zájmových činností, které tvoří nejdůležitější součást obsahu výchovy mimo vyučování. Podstatným úkolem je uspokojování, podněcování, rozvíjení, prohlubování a kultivace zájmů. Nabízené činnosti by měly být pestré a odpovídat zájmům a věku.

Požadavek citlivosti a citovosti – činnost by měla mít pouze kladné emocionální zážitky, pedagog by měl být citlivý při vedení a motivování činnosti.

Požadavek orientace na sociální kontakt – volný čas by měl být tráven s přáteli a v interakci s ostatními. Každý by měl mít ve skupině své místo. Nemá se nadměrně omezovat čas na úkor rodiny.

V dnešní době k těmto požadavkům přistupují další, které vyplývají z vnějších podmínek práce.

Požadavek efektivity – tento požadavek vyžaduje, aby se dosahovalo správných cílů

správnými (přiměřenými) prostředky, hospodárně a racionálně. Většina zařízení plní své úkoly, ale také soutěží s ostatními nabídkami (trh volného času).

Požadavek kvality a evaluace – zamýšlet se a hodnotit, zda se daří plnit a dosahovat cílů, jde i o schopnost předvést dosažené výsledky navenek.

1.6 Střední školní věk (11 – 15 let, pubescence)

Naše práce je věnována volnočasovým aktivitám žáků druhého stupně základní školy, kterým se budeme věnovat.

Dříve, než se v dalších kapitolách budeme věnovat vlastnímu výzkumu, je nutné charakterizovat a přiblížit si změny a zvláštnosti doprovázející tuto věkovou kategorii.

V tomto věku dochází k velkým tělesným i duševním změnám. V souvislosti s činností pohlavních žláz probíhají velké biologické změny, které se odrážejí v psychice (neklid, nevyrovnanost, výbušnost). Typická je nerovnováha mezi poměrně vyspělou rozumovou a tělesnou složkou a nevyzrálostí citů a sociálních vztahů. Toto období je někdy nazýváno obdobím druhého vzdoru, které se projevuje zejména ve zvýšené kritičnosti k autoritám. Velmi závisí na výchově v předchozím věkovém období, na vztahu s dospělými, kteří jejich vývoj ovlivňují.

Dospívání probíhá u chlapců a dívek odlišně. Dívky dospívají tělesně i psychicky v průměru dříve než chlapci a rozdíly se projevují i odlišným chováním.

Po stránce tělesné probíhá intenzivní, ale nerovnoměrný rozvoj. Intenzivně roste kostra a končetiny, ale vývoj hrudního koše se opoždí. Disharmonie se projevuje i ve vývoji kardiovaskulárního systému. Nervová soustava není ještě schopna snášet silné nebo monotónní podněty.

Vychovatel musí proto počítat se zvýšenou vzrušivostí, vznětlivostí a bouřlivými afektivními reakcemi, nebo naopak s apatií, malátností, nesoustředěností.

Jedním z nejdůležitějších znaků je **pohlavní zrání**, které začíná v průměru kolem 12. roku. Dívky v tomto předbíhají hochy asi o dva roky, ale i mezi jednotlivci

stejného pohlaví jsou značné individuální rozdíly, které jsou dány zdravotním stavem, výživou, režimem práce a volného času, sociálním prostředím i vrozenými dispozicemi. Pohlavní zrání je spojeno se zájmem o druhé pohlaví, o nové myšlenky, o četbu a filmy pro dospělé i se zájmem o jejich život a zásady.

Ze strany vychovatele je důležitá správná reakce. Je to období pro něho velice náročné a vyžaduje velké pedagogické mistrovství.

V tomto období dochází k rozvoji **poznávacích procesů**, jejichž úroveň se na konci období může přiblížit optimálním možnostem jedince.

Zdokonaluje se vnímání, v souvislosti s upevňováním volných vlastností se zkvalitňuje pozornost. Velké změny prodělává paměť, mechanická paměť dosahuje vrcholu, dále dochází k výraznému oživení fantazie – hlavně tvůrčí.

K velmi výrazným změnám dochází v procesu myšlení. Zdokonaluje se analýza a syntéza, větší schopnost abstrakce a zobecňování. To jsou předpoklady od konkrétního k logickému myšlení na základě pochopení podstaty a smyslu předmětů a jevů, jejich znaků a vztahů mezi nimi.

Rozvoj myšlení se odráží v **řeči**. Obohacuje se jejich aktivní i pasivní slovník, hovoří v delších větách, používají složitější souvětí. V rozhovoru s vrstevníky se objevují slangové výrazy, přezdívky a nově vytvořená slova. Násobí se hrubé výrazy a vulgární mluva. Řeč je hlučná, nápadná. Velký vliv má na způsob vyjadřování prostředí, ve kterém dítě vyrůstá. Vhodným prostředkem kultivace řeči se stává četba.

City hrají v tomto období důležitou úlohu. Jsou hlubší, rozmanitější. Citové projevy: pláč, agrese, hněv.

K velkým změnám dochází hlavně v oblasti mravních citů. To se projevuje zvýšenou snahou o samostatnost v hodnocení lidí z hlediska morálky, kritikou předkládaných mravních zásad, hledání nového systému a utváření vlastního systému hodnot.

Zde je důležité usměrňování a objasňování správných zásad mravního chování. Dochází ke střídání nálad, konflikty mezi dospívajícími a dospělými, neochota přijímat kritiku.

Někdy dochází ke konfliktům ve skupinách vrstevníků, které jsou silně prožívány zejména tehdy, když dospívající nenachází dostatečnou citovou odezvu ze strany vychovatelů a vrstevníků.

Dochází k citové výbušnosti – na pokyny dospělých reaguje dospívající neadekvátně až afektivně.

Na vytváření mravního citění má velký vliv rodina, dále osoby citově blízké dospívajícíma skupina vrstevníků.

Mezi nejčastější kladné city patří: kamarádství, přátelství, láska, soucit, něžnost, kolektivní čest, zodpovědnost a podobně.

Ze záporných citů jmenujme: strach, hněv, úzkost, žárlivost, vzdor, nenávisť a podobně.

Intelektuální citění – jeho rozvoj je také typický pro toto období. Projevuje se především větším zájmem o určitou oblast lidské činnosti. Lze je využívat například pro rozvoj vztahu k přírodě, společnosti a k uměleckým dílům.

I volnočasové aktivity nám pomáhají k probuzení zájmu o různé oblasti umění, k pochopení krásy v životě, v přírodě i v mezilidských vztazích.

Mění se vztah dospívajících k ostatním lidem (dospělým, vrstevníkům, k jednotlivcům a sociálním skupinám, ke starší i mladší mládeži).

Ve vztahu k dospělým je nápadná kritičnost (k učitelům, vychovatelům, rodičům). Dospívající velmi přesně hodnotí jejich vlastnosti, zároveň však velmi kladně hodnotí spravedlivost, sebeovládání, pochopení pro zájmy dospívajících.

Převládá touha po samostatnosti, sdružování a konformitě s vrstevníky (řeč, oblékání, chování, zájmy).

Z **biologických potřeb** se objevuje potřeba sexuální. Zde je důležité včasné a taktní poučení o otázkách pohlaví.

Ze **sociálních potřeb** převládají potřeby uznání, konformity s vrstevníky, potřeba nových dojmů a zkušeností, potřeba citové odezvy.

Zájmy dospívající jsou mnohem hlubší, trvalejší a diferencovanější než

v mladším školním věku. Zejména po 13. roce se někdy vyhraňují a jejich vliv se může projevit třeba při rozhodování o volbě povolání.

Projevuje se i výraznější diference mezi zájmy chlapců a dívek. Kromě rozdílných zájmů mezi pohlavími mají pro zájmovou orientaci velký význam i individuální rozdíly v zálibách, schopnostech a samozřejmě velký vliv prostředí a výchovy.

Intelligence – u jedinců s dobrými vrozenými dispozicemi, kteří vyrůstají v podnětném prostředí, dosahuje vysoké úrovně a blíží se úrovni v dospělosti.

V době dospívání si mládež vytváří životní plány, názory, postoje, ideály, vybírá si vzory pro svůj život, v základních rysech se začíná formovat světový názor.

Výraznou charakteristikou osobnosti je i vztah k sobě samému (sebeuvědomění, sebehodnocení). Často je pro dospívajícího rozhodující názor vrstevníků na jeho osobu. Dlouhodobé konflikty s nimi však mohou v některých případech vést i ke stresovým situacím a zkratovému jednání.

Významný podíl na utváření přiměřeného sebevědomí má podněcování dospívajících k činnostem, při nichž mohou uplatnit a prověřit své schopnosti, dovednosti a zájmy. Rozvinou tvořivost, iniciativu a prožívají uspokojení.

2. Metodologie výzkumu

2.1 Vymezení problému práce a cíl práce

Volnočasové aktivity prolínají jednotlivé fáze vývoje dítěte. Pomáhají je rozvíjet, stabilizovat, obohacovat i kultivovat a orientovat je k pozitivním cílům.

Dětem, mladým lidem i pracujícím mezi nimi umožňují reagovat na inspirující, někdy však také na omezující a stresové podmínky jejich života, a získávat tak novou osobní zkušenost.

Rychlým rozvojem v současné době procházejí zejména **sportovní aktivity**. Do velké šíře se rozvinula také domácí a zahraniční turistická **mobilita** dětí a mládeže, která se uskutečňuje v rodině nebo v zájmových skupinách vrstevníků.

Obdobnou diferenciací procházejí také **kulturní aktivity** volného času. Velký rozvoj zaznamenávají činnosti spjaté s **moderními komunikačními prostředky**. Rozhlas, televize a hlavně internet umožňují dětem účast na událostech a zprostředkují jim kontakt s různými oblastmi skutečné a dnes také virtuální a společenské skutečnosti.

Nemalý význam mají rovněž **způsoby**, jimiž se zájem k volnočasovým aktivitám dostává a jak se jich účastní. Východiskem je zájem, který umožňuje individuální rozvoj dítěte a jeho uplatnění v konkrétním zájmovém oboru.

Další základní motivací je zapojení se do aktivit ve prospěch druhých lidí.

Zájmovost je založena na **dobrovolnosti**.

Problém naší práce si vymezují takto:

Volný čas dítěte je významná část každodenního života, pomocí kterého je možné dítě ovlivňovat.

Zkoumání využívání volného času dítěte je značně široký pedagogický problém, protože zahrnuje problematiku všech věkových kategorií dítěte. Takto široké téma problému by znemožňovalo proniknout do hloubky pedagogického problému. Proto se

zaměřujeme pouze na jeho část, na věkovou hranici staršího školního věku - žáků 6. - 9. ročníku základní školy.

Analýza odborné literatury zabývající se volným časem potvrdila, že se jedná o složitý proces, který závisí na mnoha faktorech a možnostech.

Cílem této práce je zjistit u žáků staršího školního věku navštěvujících 2. stupeň základní školy:

1. časový rozsah volného času dítěte
2. možnou škálu aktivit volného času
3. míru organizovanosti volného času dítěte: a) ve škole
b) v regionu Prahy 13
4. eventuelní další možnosti ovlivňování dítěte prostřednictvím volnočasových aktivit ve škole a na sídlišti - odhalené rezervy

Ke splnění tohoto cíle bylo nutné zpracovat tyto úkoly:

- a) provést rešerši odborné literatury z oblastí:
  - současné literatury volnočasových aktivit
  - problematiky využívání volnočasových aktivit
  - hodnocení využívání volnočasových aktivit
- b) zjišťovat vybranou metodou výzkumu rozsah volného času dítěte, možnou škálu aktivit volného času, míru organizovanosti volnočasových aktivit ve škole i na sídlišti
- c) porovnat rozdíly v zapojení do aktivit volného času mezi chlapci a děvčaty, mezi ročníky a mezi třídami s rozdílným zaměřením
- d) zhodnotit použitou metodiku výzkumu
- e) na základě výsledků výzkumu i zkušeností odhalit eventuelní rezervy a navrhnout možnost dalšího ovlivňování aktivit dítěte ve volném čase

2.2 Pracovní hypotéza

Hypotézu výzkumu jsme odvodili na základě studia odborné literatury, svých vlastních pedagogických zkušeností získaných během 30 let v roli učitele 2. stupně základní školy a odborného trenéra volejbalu takto:

- 1) volný čas zaujímá významné místo v životě dítěte, pomocí kterého můžeme na dítě výchovně působit
- 2) organizované volnočasové aktivity dítěte tvoří významnou část jeho volného času a vytváří významný prostor pro výchovné působení na dítě
- 3) neorganizované volnočasové aktivity dítěte tvoří nezanedbatelnou část jeho volného času a vytvářejí podmínky pro pestrost a vyváženost jednotlivých oblastí činnosti dítěte

2.3 Charakteristika použitých výzkumných metod

Formulovaný problém a zvolený přístup k jeho řešení nás orientuje k tomu, abychom si zvolili ty metody a techniky, které v pedagogice slouží ke zjištění názorů a postojů dětí, k popisu zkoumaného jevu a k analýze takto získaných zkušeností.

a) Metody získávání nových poznatků:

Dotazníková metoda

Dotazníková metoda je určena pro hromadné získávání poznatků od dotazovaných osob. Z povahy zkoumaného problému vyplývá, že se nemůžeme spoléhat na jediný dotazník a na jedinou skupinu respondentů. V našem výzkumu jsme použili dva druhy dotazníků u žáků čtyř ročníků a to ve třídách s různým studijním zaměřením.

Dotazník číslo I (příloha číslo 1)

Byl formulovaný jako **denní snímek**, byl základní výzkumnou metodou autora při výzkumu všech aktivit dítěte.

Dotazník obsahuje předtištěnou tabulku aktivit dítěte po 15 minutách a to od 6. hodiny ranní až do 23. hodiny 45. minuty s dalším záznamem o skutečnosti, kdy šel dotazovaný spát.

Pracovní aktivity

Do těchto aktivit jsme zahrnuli veškeré údaje, které se vztahovaly ke škole (výuka, domácí příprava na školu).

Životní aktivity

Zde jsme použili biologické potřeby (spánek, stravu), dále do této sféry byly zapracovány domácí práce, nákupy a podobně).

Volnočasové aktivity

Zde jde o všechny ostatní aktivity (domácí zájmy, práce v zájmových útvarech – včetně cesty na ni, příprava týkající se zájmových aktivit).

Tento dotazník byl rozdán 100 žákům – respondentům ve všech třídách 6. - 9. ročníku na naší škole. Každému žáku bylo rozdáno 7 záznamových listů (na každý den jeden list).

Při přidělování dotazníků jsme se snažili dodržet poměry chlapců a dívek ve třídách, které jsou specializovány, i ve třídě klasické (bez specializace). Zde je nutno uvést, že se to vždy nepovedlo vzhledem k absenci dětí ve škole a různému poměru chlapců a dívek v jednotlivých třídách, ale i tak se domníváme, že byly vytvořeny maximální podmínky pro získání objektivních údajů o zkoumaném jevu.

Dotazník číslo II (příloha číslo 2)

Dotazník obsahoval 14 otázek, které měly za úkol rozšířit informace k dotazníku číslo I.

Otázky je možné utřídít do několika tematických okruhů:

osobní přínos individuálních aktivit ve volném čase
reakce rodičů na tyto volnočasové aktivity
hierarchie nejoblíbenějších volnočasových aktivit
osobní náhled na absenci některých zařízení pro volnočasové aktivity na Praze 13
zapojení respondenta do některé institucionální organizace na Praze 13 zabývající se mimoškolní činností. Zde považujeme za významnou tu skutečnost, že tento dotazník byl zpracován anonymně.

Metoda rozhovoru

Tato metoda patří mezi významné výzkumné metody používané ve společenských vědách, i když ve výzkumných pracích nebývá mnoho využívána. Rozhovoru bylo použito na vzorku žáků, kteří zpracovávali týdenní časový snímek svých aktivit v době, kdy byly tyto odevzdávány.

Otázky byly zaměřeny převážně na objasnění a doplnění některých nejasností v písemném vyjádření.

Metoda rozhovoru byla použita také jako součást vlastní výuky ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství a Občanská výchova u aktivních žáků 2. stupně. Tento rozhovor měl za úkol nejen prohloubit informace o volnočasových aktivitách žáků, ale i získání názorů žáků na některé problémové jevy, které se ve volném čase dětí vyskytují.

2.4 Charakteristika výzkumného vzorce

Realizovaný výzkum byl proveden na žácích a žákyních všech tříd 6. - 9. ročníku FZŠ Brdičkova na Praze 13.

Dotazník číslo I byl rozdán celkově 100 žákům, z nichž dotazník vrátilo vyplněný 95 (návratnost 95%). 51 chlapců + 44 dívek.

Je nutné konstatovat, že všichni respondenti zpracovávali zadaný dotazník ve stejném časovém sedmidenním horizontu (všichni ve stejném týdnu).

Rozdělení podle specializace tříd:

6. ročník

s rozšířenou výukou jazyků	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou výt. výchovy	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou těl. výchovy	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou matematiky	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou výp.techniky	3 chlapci	2 dívky
	celkem 25 žáků	

7. ročník

s rozšířenou výukou jazyků	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou těl.výchovy	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou matematiky	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou výp.techniky	3 chlapci	2 dívky
	celkem 20 žáků	

8. ročník

s rozšířenou výukou jazyků	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou výt.výchovy	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou těl.výchovy	2 chlapci	3 dívky
s rozšířenou výukou matematiky	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou výp.techniky	3 chlapci	2 dívky
	celkem 25 žáků	

9. ročník

s rozšířenou výukou jazyků	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou výt.výchovy	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou těl.výchovy	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou matematiky	3 chlapci	2 dívky
s rozšířenou výukou výp.techniky	3 chlapci	2 dívky
	celkem 25 žáků	

Dotazník číslo II

Tento dotazník obdrželi všichni žáci 2. stupně (403), kteří byli přítomni v den zadávání ve škole. V daném termínu odevzdalo 179 žáků na 2. stupni ve všech třídách 6. - 9. ročníku. Anonymita umožnila otevřenost některých vyjádření.

2.4.1 Charakteristika regionu Prahy 13

Městská část Praha 13

Tento region (Jihozápadní Město) se nachází na frekventovaném okraji Prahy. Kromě čtvrti Staré Stodůlky se jedná většinou o typickou sídlištní zástavbu z 80. let 20. století. Region je navštěvován velkým počtem obyvatel z celé Prahy vzhledem k Prokopskému údolí, jehož velká část se nachází v jeho lokalitě. V současné době dochází k masivní výstavbě moderních domů s bytovou a obchodní strukturou.

Charakteristika FZŠ Brdičkova 1878, Praha 13

Fakultní základní škola Brdičkova je školou stojící uprostřed sídlištní zástavby. Školu navštěvuje v tomto školním roce 723 žáků, kteří tvoří 29 tříd, využívají k výuce 55 učeben, z toho 17 odborných. Školní družina má 5 oddělení. Vybudovaný bezbariérový přístup umožňuje integraci tělesně postižených dětí.

Na prvním stupni se vzdělávají děti v klasických třídách a od prvních tříd i s rozšířenou výukou tělesné výchovy, od 1. ročníku se vyučuje anglický jazyk a matematika.

Na druhém stupni si mohou žáci od 6. ročníku vybrat třídu s nabízenou specializací: nabízí se: třídy s rozšířenou výukou jazyků (angličtina, němčina a francouzština), s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů, S rozšířenou výukou tělesné výchovy, estetické výchovy a počítačové techniky. V 9. ročníku máme třídu klasickou (bez rozšířené výuky).

Žáci mají k dispozici kromě odborných učeben knihovnu se studovnou, keramickou dílnu, čajovnu se stolními hrami a stolním tenisem, společenskou místnost, která se používá i pro účely dramatické výchovy.

3. Realizace volnočasových aktivit

3.1 Možnost využití volného času na Praze 13

Zde bychom se chtěli zaměřit na možnost využívání volnočasových aktivit dětmi žijícími v tomto regionu Prahy 13 v období školního roku 2009 – 2010.

3.1.1 Nabízené aktivity na Praze 13

DDM Stodůlky

Zařízení nabízí zájmovou činnost pro všechny věkové kategorie (předškolní děti, školáky, mládež, dospělé a rodiče s dětmi). Většina kroužků má již dlouholetou tradici a je zde předpokládán stálý zájem.

V pestré nabídce se vychází jednak z toho, jak se kroužky v minulosti osvědčily, jednak se pracovníci DDM snaží o mapování aktuálních potřeb dětí z Prahy 13, a tak vycházet z konkrétního zájmu dětí a jejich rodičů. DDM navštěvuje 1478 dětí, které pracují v kroužcích (133) spadajících do těchto oddělení:

Tvořivé oddělení, Hudebně dramatické, Technické, Pohybové a Předškolní výchovy.

Celkově ve všech zájmových útvarech DDM pracuje: 536 předškolních dětí, 631 žáků ZŠ a 311 dospělých.

Je plánována také pestrá prázdninová činnost, jíž se zúčastní asi 370 dětí – hlavně formou zimního a letních táborů. Různými formami zde pečují o talenty a aktivně spolupracují se školami v regionu Prahy 13.

Informace uvádí HIRMANOVÁ, ZDENA. DDM, Chlupova 1800, Praha 5, 21.4. 2010

Dále uvádíme neziskové a společenské, které nabízejí volnočasové využití, ale nepátrali jsme po počtu dětí.

Bét – el

Křesťanské sdružení dětí a mládeže

Cestík

Dětský oddíl

Český červený kříž

Oblastní spolek

Dětské sdružení RTC

Sportovní a zábavné akce pro děti

Průzkumník

Biblický klub

Sdružení Duha Sedliště

Letní dětské tábory

Třináctka

Nízkoprahový klub pro mládež

Young Life

Sdružení mládeže

Ač není seznam úplně kompletní, děti mohou své aktivity uplatňovat v pestré nabídce možností.

Mnoho dětí však těchto nabídek nevyužívá, se svými vrstevníky se shromažďují na určitých místech sídliště, kde kouří a pijí alkohol. I tato místa máme zmapovaná.

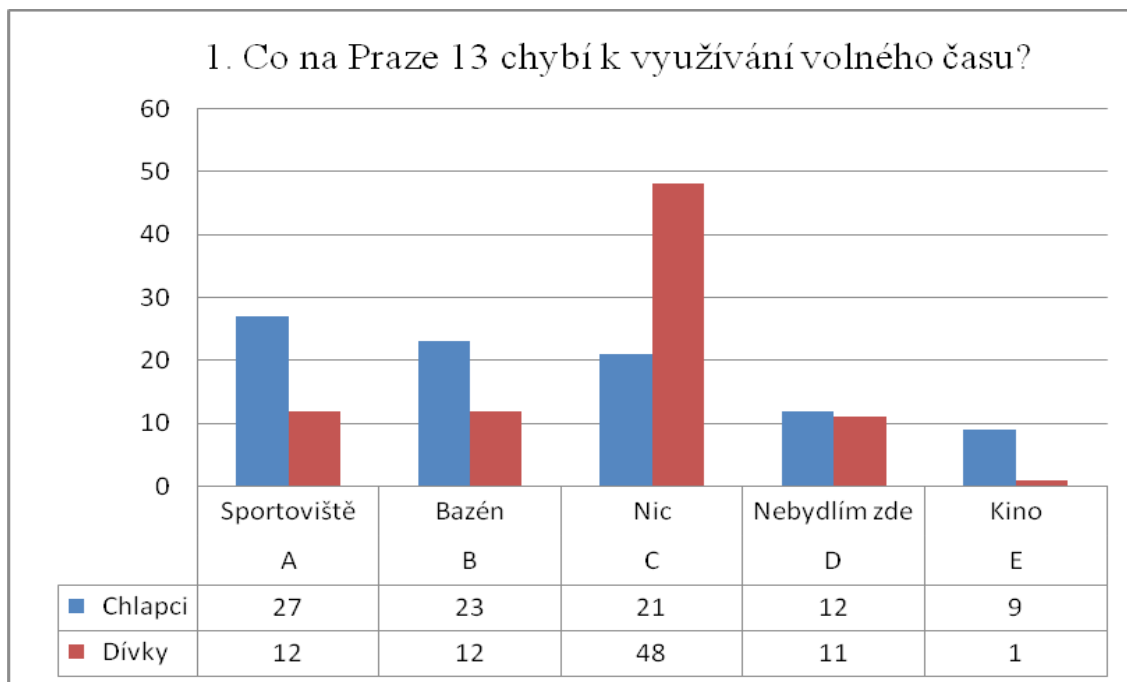
Přispívá tomu skutečnost, že rodiče mnohdy nemají dostatečný přehled o svých dětech v odpoledních hodinách.

Vzhledem k tomu, že velkou část volnočasových aktivit nabízejí různé organizace na Praze 13, ale mnoho žáků jich nevyužívá, zajímalo nás, co postrádají ve svém okolí.

Graf č. 1 znázorňuje, že odpovědi dívek a chlapců jsou rozdílné. Zatímco více než polovina dívek uvádí, že jim nic nechybí. Chlapci jsou kritičtější, nejčastěji kritizují hlavně absenci sportovišť a plaveckého bazénu, zatímco potřebu kulturního zařízení tolik nepocítují.

Tyto závěry odpovídají volnočasovým aktivitám, kterým se respondenti věnují a jejichž struktura odpovídá této věkové kategorii.

Graf č. 1

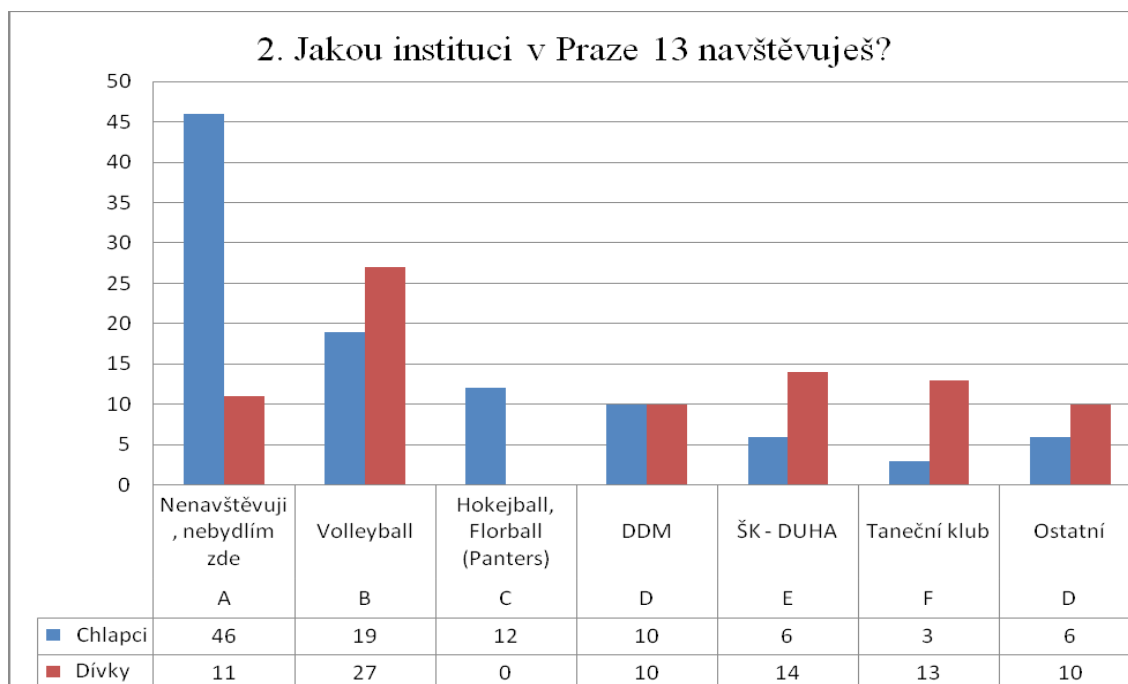

Specializace tříd na 2. stupni FZŠ Brdičkova láká ke studiu na škole žáky, kteří nebydlí v tomto regionu a dojíždějí z jiných pražských částí i z mimopražského okolí. Tato skutečnost se nám projevuje hlavně u chlapecké části respondentů.

Zde můžeme vyčíst, že velká část žáků školy (převážně chlapců) nenavštěvuje žádnou z organizací na Praze 13, protože nabídka (zde se jedná převážně o sportovní zaměření) je realizována v jiných částech Prahy. Nejvíce dívek a chlapců z řad respondentů hraje volejbal a to i z toho důvodu, že tento sport je přímo provozován na naší škole a volejbal je profilujícím sportem ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy. U dívek je tento druh sportu velmi oblíben. Značná část dívek navštěvuje kroužky, které nabízí školní klub Duha, dále v tanečním klubu a v místním DDM.

Velká část chlapců navštěvuje hokejball a florball v oddílech, které svou činnost provozují v této městské části.

Graf č. 2

3.1.2 Nabízené aktivity na FZŠ Brdičkova

Nová forma mimoškolní výchovy se realizuje ve školním **klubu DUHA**, který nabízí spektrum využití volnočasových aktivit a přípravu na výuku.

Uvádíme přehled a naplněnost kroužků výše uvedeného školního klubu:

PO	Přijímací zkoušky ČJ	9. třídy	14 žáků
PO	Doučování ČJ	8. třídy	17
PO	Divadelní kroužek	1.-8. třídy	15
ÚT	Přijímací zkoušky ČJ	9. třídy	16
ÚT	Španělský jazyk	6.-9. třídy	11
ÚT	Přijímací zkoušky MA	9. třídy	15
ÚT	Doučování MA	9. třídy	19
ÚT	Pohybové a míčové hry	1.-3. třídy	18
ST	Přijímací zkoušky ČJ	9. třídy	11
ST	Přijímací zkoušky MA	9. třídy	9

ST	Doučování z fyziky	8. třídy	16
ST	Diskusní klub	6.-9. třídy	8
ST	Zpěv, hry a učení v AJ	1.-3. třídy	8
ST	Přijímací zkoušky AJ	9. třídy	11
ST	Programování	6.-9. třídy	14
ST	Šachový kroužek	1.-5. třídy	16
ST	Přijímací zkoušky ČJ	9. třídy	15
ST	Taichi	4.-9. třídy	19
ST	Stolní tenis	6.-9. třídy	14
ČT	Doučování ČJ	7. třídy	18
ČT	Korálkování	6.-9. třídy	12
ČT	Pohybové a míčové hry	1.-3. třídy	30
ČT	GO – japonská desková hra	3.-5. třídy	13
ČT	GO	6.-9. třídy	12
PÁ	Přijímací všeobecné testy	9. třídy	18
PÁ	Španělský jazyk	1.-5. třídy	6
PÁ	Doučování MA	8. třídy	13
PÁ	Sálová kopaná	7.-9. třídy	14
PÁ	Psaní na počítači	8.-9. třídy	8
PÁ	Anglická konverzace	8.-9. třídy	13
PÁ	Zajímavá matematika	7. třídy	14

Celkem 31 kroužků nebo kurzů.....369 žáků

Lze konstatovat, že polovina žáků navštěvuje kroužky, které nabízí školní klub DUHA. Kroužky nebo kurzy jsou vedeny přímo učiteli nebo odbornými lektory. K činnosti jsou využívány prostory školy (odborné učebny, tělocvičny, čajovna, jazykové a počítačové učebny).

3.2. Realizace volnočasových aktivit žáků 6.-9. tříd na FZŠ Brdičkova

Uvedené údaje vycházejí z výzkumného šetření, které jsme popisovali v předchozích částech této práce.

3.2.1 Volný čas v životě dítěte

Vycházíme z dotazníků, které jsme popisovali již v kapitole o dotazníkové metodě. Součástí hodnocení jsou tabulky (TAB) uvedené v příloze.

Časová struktura činností dětí ve všedních dnech a o víkendu:

A) v závislosti na pohlaví a věku - příloha (TAB 1):

Všední dny:

ve všech věkových kategoriích se doba potřebná pro životní aktivity výrazně neliší, stejně tak je tomu ve sféře pracovních aktivit. Ve sféře vlastních volnočasových aktivit zjišťujeme, že žáci 9. ročníku a to chlapci (26,04%) i dívky (25,63%) převyšují ostatní.

Víkend:

podstatně klesá čas věnovaný pracovním aktivitám, protože je výrazně omezena školní příprava. Téměř vyrovnané jsou údaje týkající se životních aktivit, zde dochází ke zvyšování hodnot, což si myslíme, že souvisí s prodlouženou dobou spánku. Hodnoty sledující volnočasové aktivity podstatně vzrůstají na úkor pracovní sféry.

B) z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 2):

Všední dny:

čas věnovaný životní sféře je opět téměř shodný a nerozhoduje zaměření dětí, v pracovní sféře můžeme vysledovat, že nejvyšší hodnoty se objevují u žáků 8. a 9. tříd jazykově zaměřených. Tento výsledek odpovídá i tomu, že žáci těchto tříd mají nejlepší studijní výsledky. Následují žáci 8. ročníků všech zaměření – přisuzujeme to snaze o co nejlepší studijní výsledky na vysvědčení a žáci 6. ročníku s estetickým zaměřením, což souvisí s novým studijním zaměřením a domácí přípravou výtvarných prací. U žáků 9. ročníků (kromě jazykových tříd) se čas pro sféru pracovní snižuje. Tito již tolik necítí potřebu školní přípravy, většina již splnila studijní předpoklady a mají vlastně zajištěno

přijetí ke středoškolskému vzdělání.

Víkend:

kromě žáků 9. třídy s klasickým zaměřením, kde i počet respondentů oproti jiným třídám je nižší, se čas věnovaný životním aktivitám významně nemění. Nejvyšší vzrůst těchto aktivit zaznamenáváme u žáků sportovních tříd, kdy si myslíme, že nejvíce roste čas věnovaný spánku. Čas věnovaný převážně přípravě do školy je opět vyšší u žáků jazykových a matematických tříd. Roste čas věnovaný volnočasovým aktivitám, který je ve svých hodnotách bez významných rozdílů a pohybuje se kolem 10 hodin.

C) z hlediska jednotlivých dnů v týdnu – příloha (TAB 3):

zde nám hodnoty ukazují, že více volného času mají chlapci (asi o 4 hodiny týdně), nejvíce pak v sobotu a v neděli a to i u dívek, hodnoty se zvyšují již v pátek. Nejméně volného času mají chlapci i dívky v úterý, ve středu a ve čtvrtek.

Časové ztráty volného času ve všedních dnech a o víkendu:

A) v závislosti na pohlaví – příloha (TAB 4):

Všední dny:

rozdíl v tomto ukazateli je téměř zanedbatelný, zatímco u dívek jsou časové ztráty volného času mezi 6.-9. ročníkem vyrovnané, u chlapců dochází k nejvyšším ztrátám u žáků 9. tříd, které přičítáme hlavně dojíždění.

Víkend:

zatímco u dívek dochází k poklesu ztrát volného času, chlapci se pohybují téměř na stejných hodnotách.

B) v závislosti na zaměření třídy – příloha (TAB 5):

Všední dny:

k největším ztrátám dochází u žáků 9. třídy s rozšířenou výukou jazyků (17,3%), dále pak u sportovců v 9. ročníku (11,4%) a 8. ročníku (10,5%). Nejnižší ztráty mají žáci estetických tříd a tříd se zaměřením na výpočetní techniku.

Víkend:

je zajímavé, že zde dochází k obratu, největší ztráty zaznamenávají žáci tříd se zaměřením na výpočetní techniku a 9. klasické třídy, naproti tomu k nejnižším ztrátám dochází u žáků tříd s ostatními specializacemi.

Dílčí závěr:

Výše uvedeným výzkumem zjišťujeme a **potvrzujeme** pracovní hypotézu, že **množství volného času je zásadní a zaujímá důležité místo v životě dítěte.**

Z hlediska dílčích zkoumání pak můžeme rozlišovat, jak mají děti svůj volný čas rozdělen a k jakým časovým změnám dochází během týdne, ale i v závislosti na dalších ukazatelích, které jsme sledovali.

3.2.2 Organizované činnosti ve volném čase**Kolektivní a individuální činnost ve všedních dnech a o víkendu:****A) v závislosti na pohlaví – příloha (TAB 6):****Všední dny:**

ve všední dny převládá u chlapců i u dívek individuální činnost, nejvíce vyhledávají kolektiv dívky a chlapci z 9. tříd.

Víkend:

je zajímavé, že u chlapců z 9. tříd je i o víkendu časové procento týkající se kolektivní činnosti téměř shodné, vzrůstá i u chlapců 8. tříd, k poklesu naopak dochází u dívek z 8. a 9. tříd. I nadále silně převládá činnost individuální.

B) v závislosti na zaměření tříd – příloha (TAB 7):**Všední dny:**

téměř polovina respondentů 9. třídy zaměřené na jazyky, na druhém místě jsou žáci 9. třídy se zaměřením na sport. Nejvíce převládají kolektivní činnosti u žáků sportovních tříd, což je podmíněno i tím, že se většinou věnují kolektivním sportům a

svým vrstevníkům. Celkově však stále převládá individuální činnost.

Víkend:

stoupá čas trávený individuálně ve výše uvedených třídách, naopak kolektiv nejvíce vyhledávají žáci tříd se zaměřením na výpočetní techniku a žáci klasické 9. třídy.

Organizovanost činností ve volném čase ve všedních dnech a o víkendu:

A) v závislosti na pohlaví – příloha (TAB 8):

Všední dny:

organizovaně tráví volný čas chlapci 9. ročníků a dívky 8. ročníků (zde převládají hlavně tréninky), neorganizovaně chlapci 8. ročníků a dívky 7. ročníků.

Víkend:

o sledovaném víkendu, kromě několika chlapců 6. ročníku, nikdo organizovaně volný čas netrávil. Všichni respondenti trávili volný čas volně.

B) z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 9):

Všední dny:

žáci jazykových a sportovních tříd tráví nejvíce volného času organizovaně. Naopak je tomu u žáků estetických tříd a 9. klasické třídy, dále pak třídy matematické.

Víkend:

všichni žáci tráví volný čas neorganizovaně, kromě několika žáků sportovní třídy (sportovní turnaj). Na výzkumný týden navazují jarní prázdniny, proto si myslíme, že tato skutečnost je hlavním důvodem téměř nulové aktivity respondentů o víkendu.

C) návštěvnost kroužků z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

Všední dny:

různé zájmové kroužky navštěvují více dívky hlavně ze 6. a 9. tříd a chlapci z 8. tříd.

Víkend:

o víkendu je návštěvnost téměř nulová kromě několika chlapců 6. třídy- účast na sportovním turnaji.

D) návštěvnost kroužků z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 11):**Všední dny:**

nejvíce navštěvují různé kroužky žáci estetických tříd, dále žáci tříd matematických a jazykových. Nejmenší návštěvnost zaznamenáváme u žáků ze tříd zaměřených na výpočetní techniku.

Víkend:

Kromě několika žáků 6. tříd jsme návštěvnost nezaznamenali.

Frekvence návštěvnosti kroužků z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 18):

nejčastěji navštěvují kroužky chlapci ze 6. a 9. tříd. U dívek je množství téměř vyrovnané, nejvíce dívek je z 8. ročníku (volejbal přímo ve škole). Nejčastěji děti chodí na kroužky 1-3x týdně. Téměř polovina respondentů nesportuje, nebo v době výzkumu děti onemocněly.

Frekvence návštěvnosti kroužků z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 19):

nejčastěji se účastní kroužků žáci matematických a estetických tříd, následují jazykové třídy. U sportovních tříd je největší četnost 1x–2x týdně, 5x týdně navštěvují kroužky někteří žáci matematických tříd. Naopak nejnižší frekvenci návštěvnosti mají žáci tříd s rozšířenou výukou výpočetní techniky a žáci klasické 9. třídy.

Dílčí závěr:

I když na výzkumný týden navazovaly jarní prázdniny respondentů, výzkumem bylo zjištěno, že **organizované** volnočasové **aktivity tvoří** u těchto dětí **menší část** celkového volného času, **Převažují** tedy **aktivity neorganizované**.

Přesto můžeme podle pracovní hypotézy konstatovat, že organizované volnočasové aktivity jsou významnou částí celkového volného času dětí tohoto věku.

3.2.3 Neorganizované činnosti ve volném čase

Činnosti ve volném čase ve všedních dnech a o víkendu:

Četba ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

z uvedeného výzkumu vidíme, že nejvíce čtou chlapci a dívky ze 6. ročníku (11,47%). Toto číslo vysoce převyšuje údaje o žácích z jiných ročníků. Tomuto údaji se blíží údaje dívek ze 7. ročníku. U ostatních kategorií chlapců a dívek je množství čtenářů nižší.

Víkend:

stoupá množství čtenářů hlavně u dívek 7. a 8. ročníku, zatímco počet čtenářek v 6. ročníku zůstává na stejné úrovni. Nejméně čtou chlapci a dívky 9. ročníku, kteří tuto aktivitu nahrazují jinými.

Četba ve všedních dnech z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 11):

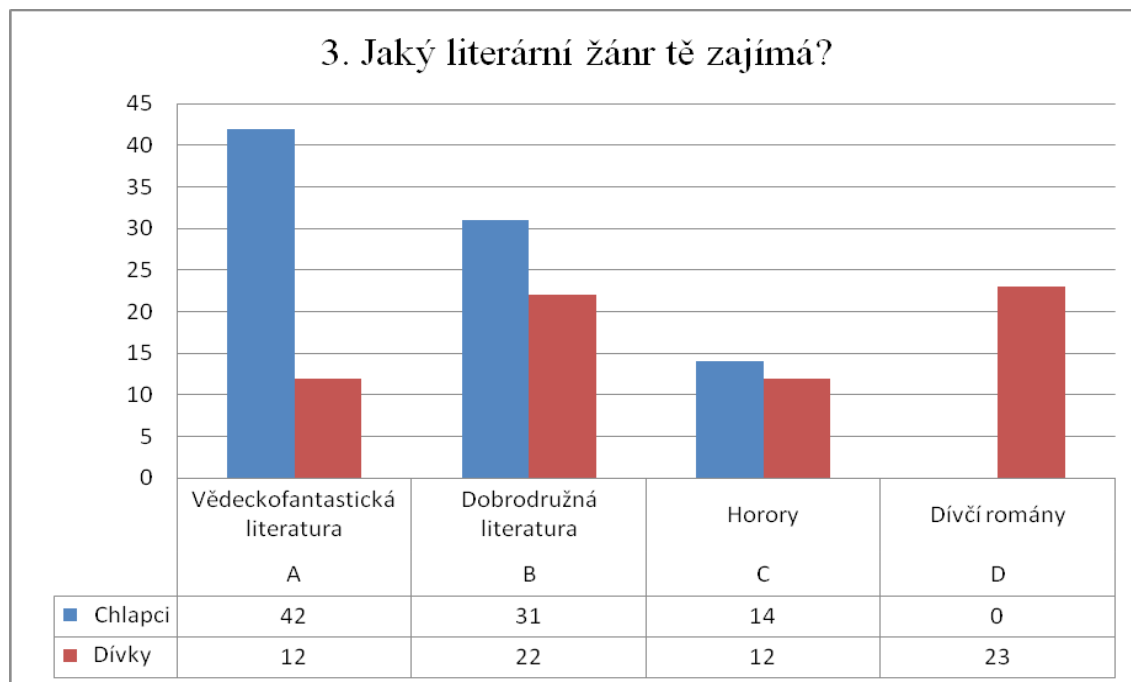
nejaktivnějšími čtenáři jsou žáci 6. tříd se zaměřením na jazyky a matematiku, nejméně pak žáci 6. ročníku se zaměřením na výpočetní techniku a žáci 9. ročníku zaměřeným na sport.

Víkend:

podstatně vzrůstá počet čtenářů ve všech třídách, kromě tříd sportovních, kde je nárůst nejnižší. Naopak nejvyšší nárůst zaznamenáváme u žáků estetických tříd a tříd se zaměřením na výpočetní techniku.

Pomocí dotazníku č. II jsme se pokusili zjistit, jaký literární žánr zajímá respondenty tohoto věku. Zjišťujeme, že chlapci preferují vědecko-fantastickou literaturu, dívky dávají přednost spíše literatuře jim určené. Další hodnoty preferují literaturu dobrodružnou a díla s hororovou tematikou.

Graf č. 3

Činnost na PC ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

počítačům se věnují více chlapci, hlavně ze 7. a 8. ročníku, zatímco u dívek převládají děvčata 7. tříd.

Víkend:

o víkendu se **podstatně zvyšuje** počet chlapců zvláště v 6. a 9. třídách, počet se podstatně zvyšuje i u dívek všech ročníků.

Činnost na PC ve všedních dnech z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 11):

v těchto dnech pracují s PC nejvíce žáci tříd zaměřených na výpočetní techniku, matematiku a jazyky, též žáci klasické 9. třídy, nejméně času tráví v týdnu u počítače žáci estetických a sportovních tříd.

Víkend:

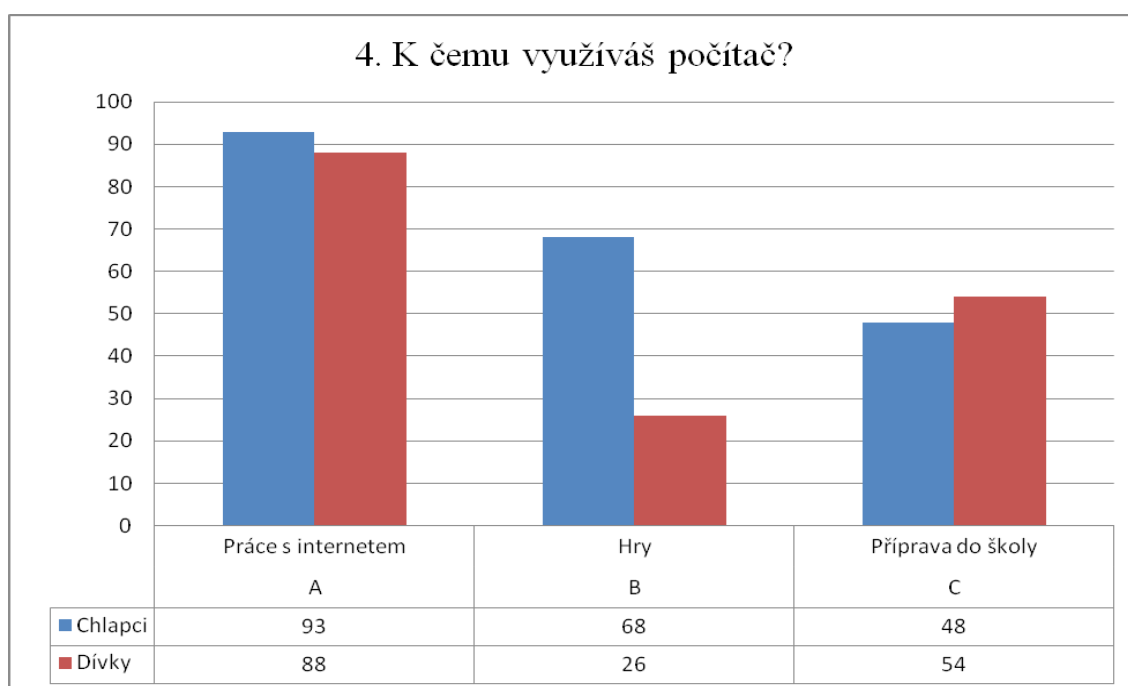
činnost **podstatně vzrůstá**, neboť žáci mají více času a možností se této činnosti věnovat, i rodiče jsou v těchto dnech k této činnosti benevolentnější.

Až o 11% vzrůstá u žáků estetických tříd, o 11% u žáků klasické 9. třídy a o 10% u žáků matematických tříd. U ostatních tříd stoupá počet o 5-8 %.

Zjišťovali jsme, k jaké činnosti žáci počítač nejčastěji používají. Dle našeho zjištění převládá práce s internetovými programy. Tato činnost velmi úzce souvisí s moderními komunikačními prostředky. Chlapci více hrají počítačové hry, které svým zaměřením (asi ne vždy vhodným) ve velké míře nabízí obchodní síť.

U dívek převládá spíše příprava do školy. Dívky jsou v tomto věku v přípravě na výuku aktivnější.

Graf č.4

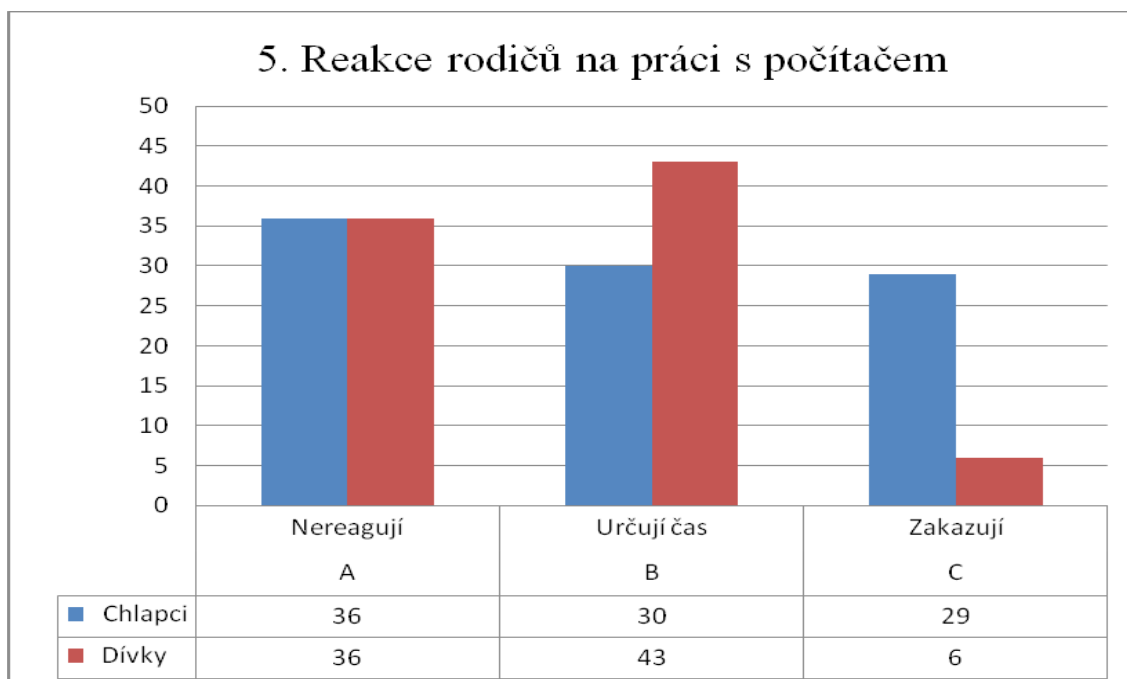

Zajímavým a zároveň důležitým poznatkem je pro nás reakce rodičů na práci dětí s počítačem. Shodný počet respondentů obou kategorií uvádí, že rodiče nereagují. Myslíme si, že je to z několika důvodů:

- a) rodiče jsou rádi, že mají děti doma, jsou tudíž pod kontrolou
- b) někteří rodiče chodí později domů a nemají dostatečný přehled o skutečné době strávené jejich dítětem u počítače
- c) někteří používají počítače jako nástroj, kterým je dětem vyhrožováno, pokud neposlouchají nebo se špatně učí

Z uvedeného grafu zároveň můžeme vyčíst, že rodiče dívek určují čas, který smí dcera trávit u počítače, u chlapců dokonce zakazují počítač používat.

Graf č. 5

Sledování TV ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

zde se jedná o nejrozšířenější činnost ve volném čase, kdy chlapci a dívky 6. tříd tráví u televize nejvíce času, v ostatních ročnících se tento čas vyrovnává.

Víkend:

o víkendu celkově klesá sledovanost televize u chlapců a dívek ve všech třídách, roste pouze u respondentů z řad chlapců a dívek v 7. ročníku.

Sledování TV ve všedních dnech z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 11):

čas trávený u televizních obrazovek je nejvyšší ze všech sledovaných položek. Nejvíce sledují TV žáci z estetických tříd, dále pak sportovci, žáci z počítačových, matematických, jazykových a klasické třídy.

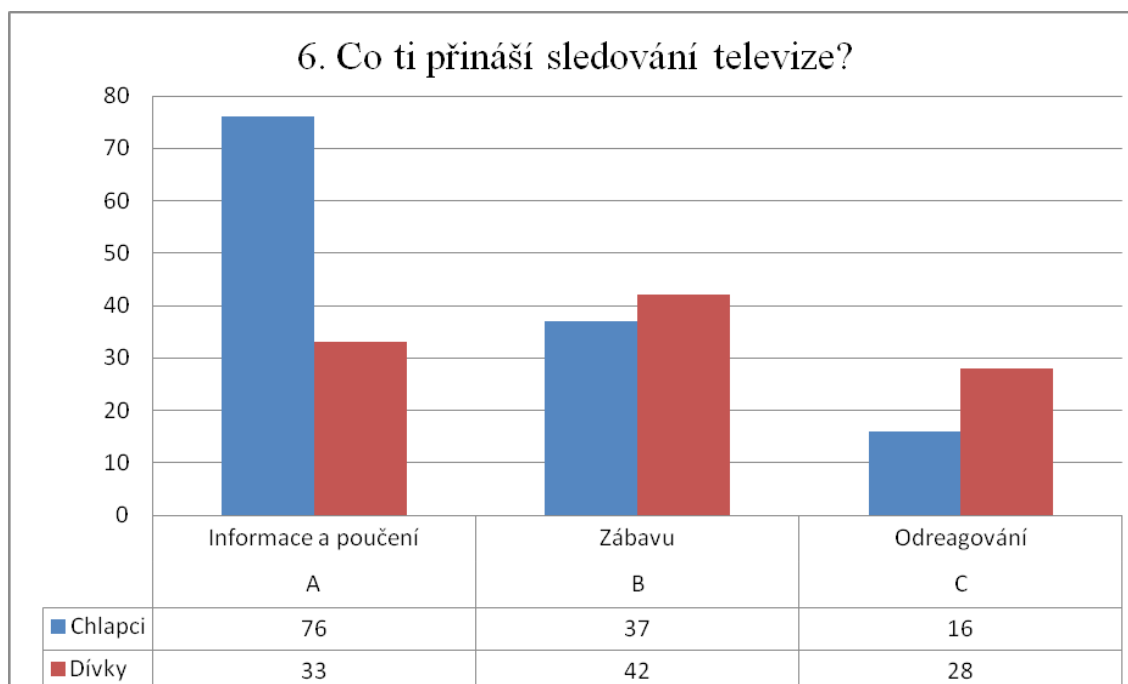
Víkend:

o víkendu sledovanost klesá celkově až o 5%. Nejvyšší pokles nastává u sportovních tříd (o 11%), u estetických (o 7%). Naopak nejnižší pokles sledovanosti o víkendu je u matematiků (o 1%).

Zatímco chlapci sledováním televize získávají většinou informace a poučení, dívky v tomto věku preferují spíše zábavu a odreagování. Je to dáno i tím, že chlapci v TV sledují hlavně zpravodajství a sportovní programy, dívky se dívají spíše na seriály a zábavné programy.

Graf č. 6

Aktivní sport ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

sportu se věnují více chlapci, hlavně z 8. a 9. tříd. U dívek převažují žákyně 7. a 8. tříd.

Víkend:

o víkendu žáci navštívili především horská lyžařská střediska a to i v souvislosti s následnými jarními prázdninami. Celkový počet je téměř vyrovnán.

Nejvíce jsou aktivní žákyně 7. tříd a žáci 9. tříd.

Aktivní sport ve všedních dnech z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 11):

nejvíce sportují žáci sportovních tříd, následují žáci matematických a jazykových tříd. Nejméně sportujících žáků je ve třídách estetických.

Víkend:

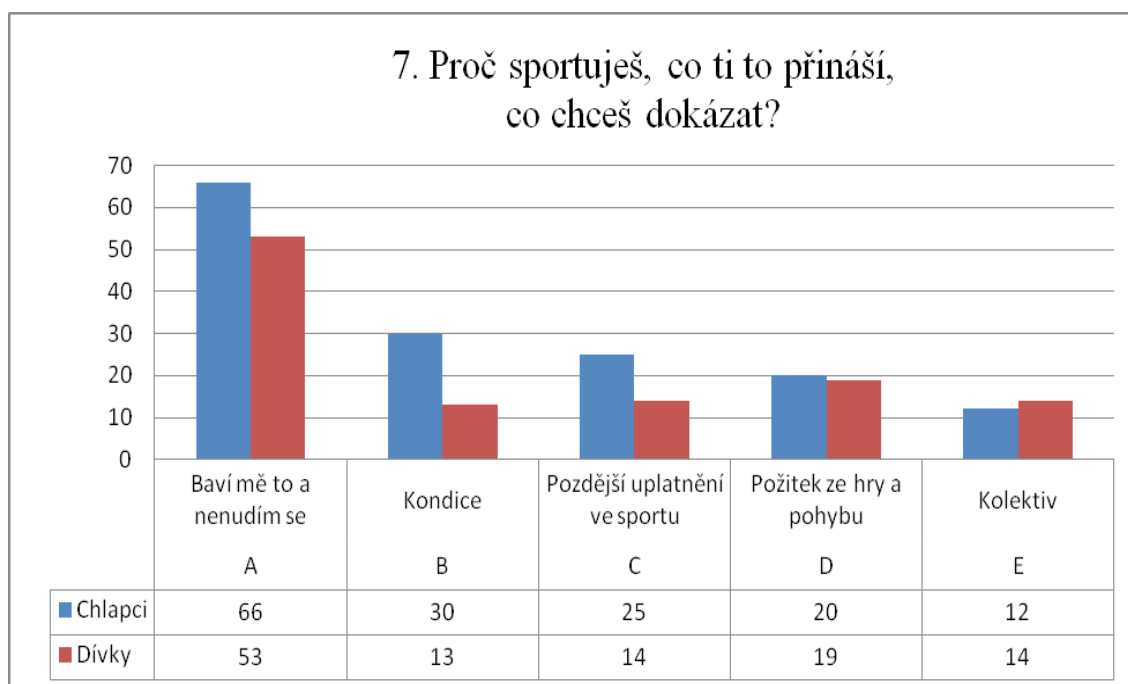
o víkendu opět nejvíce sportují žáci sportovních tříd, následují žáci

tříd s jazykovým zaměřením. Nejmenší počet sportujících žáků je opět ve třídách estetických. K nejvyššímu úbytku sportujících hráčů došlo v matematických třídách.

Chlapci i dívky preferují sport z důvodu kladného vztahu ke sportovnímu zaměření. Sportování je baví a zahánějí jím nudu. Chlapci zároveň sportují za účelem zvýšení své tělesné kondice a zhruba čtvrtina by chtěla být ve svém sportu úspěšná (sportovat vrcholově, dostat se do reprezentace).

Oproti chlapcům dívky preferují spíše požitek ze hry a z pohybu, více vnímají význam kolektivu. Dívky totiž více provozují kolektivní sporty, chlapci excelují i ve sportech individuálních. Výběr sportu ovlivňuje i pestřejší škála nabídek sportů pro chlapce.

Graf č. 7

Volný čas trávený s kamarády ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

v tomto ukazateli s 20,46% převyšují děvčata z 9. tříd dívky ostatních ročníků i chlapce, chlapci 9. ročníku se pohybují v hodnotách 9,97%, jde tedy o velký rozdíl. V poslední době vzrůstá ve škole počet dívek, které mají problémy s kázní, neomluvenou absencí, vulgární vyjadřování a zhoršující se prospěch. Největší počet je

právě z 9. tříd. Zde se domníváme, že ovlivňování dívek různými sídlištními partami vrstevníků zde hraje velkou roli.

Víkend:

počet dětí, které tráví s kamarády o víkendu volný čas prudce stoupá, dokonce i u dívek 9. ročníků na 26,82%. Myslíme si, že jde o přirozený jev vzhledem k tomu, že děti mají více času na úkor pracovní sféry (jde hlavně o přípravu do školy).

Volný čas trávený s kamarády ve všedních dnech hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 11):

s kamarády tráví nejvíce volného času žáci klasické 9. třídy, dále pak žáci tříd z počítačových a sportovních tříd.

Víkend:

o víkendu dochází ke zvyšování těchto aktivit – žáci jazykových tříd o 9%, žáci tříd matematických o 7%, počítačových o 3% a 9. klasické třídy o 2%.

Naopak u žáků sportovních tříd dochází ke snížení o 2%.

Různé činnosti ve všedních dnech z hlediska pohlaví – příloha (TAB 10):

Různými činnostmi myslíme: péči o sourozence, venčení psů a péči o domácí zvířata, nákupy, úklid svého pokoje.

Statistika nám ukazuje, že této činnosti se více věnují dívky a to ve všech třídách. Zde jsou hodnoty téměř stejné. Hodnoty u chlapců jsou také téměř vyrovnané, pouze u žáků 7. tříd jsou o málo vyšší oproti ostatním.

Víkend:

o víkendu tyto aktivity podstatně klesají hlavně u dívek, téměř se nemění u dívek 8. tříd. K velkému poklesu dochází také u žáků 7. a 9. tříd.

Různé činnosti ve všedních dnech z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 11):

nejvyšších hodnot dosahují žáci 8. ročníku jazykové třídy, dále pak 7. ročníku jazykové třídy, naopak nulová hodnota se objevuje u žáků jazykové 9. třídy.

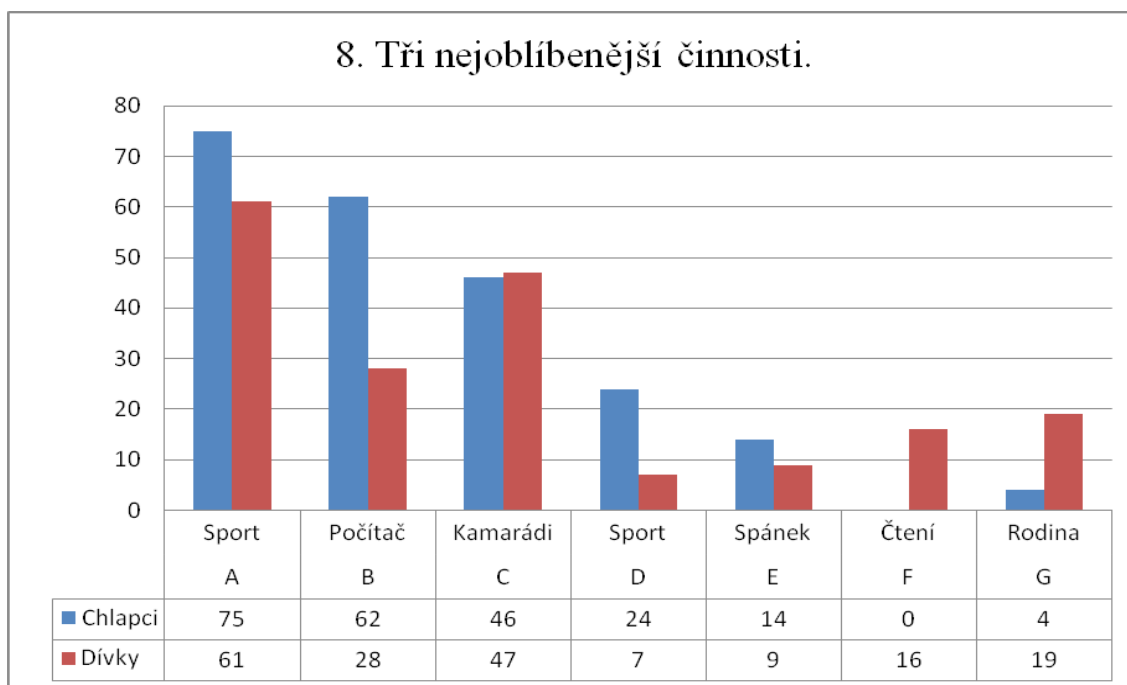
Víkend:

nejvyšších hodnot dosahují žáci 6. tříd s rozšířenou výukou výpočetní techniky a tělesné výchovy, naopak nejnižších hodnot žáci všech tříd se zaměřením na estetickou

výchovu.

Zajímavým ukazatelem jsou nejoblíbenější činnosti, které žáci seřadili hierarchicky sestupně. Zatímco sportovní aktivity jsou téměř na stejné úrovni a dodazování jim přiřazují první místo, stejně tak je tomu u potřeby stýkat se s kamarády. V dalších činnostech dochází k rozdílům. Zatímco chlapci více preferují počítač a televizi, u dívek převažuje zájem o četbu a o rodinu (jedná se zde hlavně o domácí práce a péči o sourozence).

Graf č. 8

Frekvence jednotlivých neorganizovaných činností

Frekvence četby v týdnu z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 12):

nejvíce čtenářů u chlapců je v 6. a 9. ročníku, u dívek v 8. ročníku, ale rozdíly jsou malé i vzhledem k nižšímu počtu dívek.

V celkovém počtu lze vyčíst, že nejméně čtenářů je v 7. ročníku.

Frekvence četby v týdnu z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 13):

každý den čtou pouze žáci jazykových tříd, 6x týdně čtou žáci jazykových a dále se přidávají žáci matematických a estetických tříd. Ve třídách se zaměřením na výpočetní techniku čtou v nejmenší frekvenci – maximálně 4x týdně.

Celkově je počet čtenářů vyrovnaný, nižší počet ve výtvarně zaměřených a klasické třídě je dán nižším počtem žáků ve třídách.

Frekvence činnosti na PC z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 14):

během celého týdne pracují na PC chlapci zhruba ve dvojnásobném počtu než dívky. Nejvyšší frekvenci mají chlapci 9. ročníku, u dívek jsou to žákyně 7. a 8. tříd.

Frekvence činnosti na PC z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 15):

nejčastějšími uživateli PC jsou žáci tříd s rozšířenou výukou jazyků a výpočetní techniky, nejnižší frekvenci používání PC mají žáci tříd estetických a sportovních.

Frekvence sledování TV z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 16):

každodenně sledují vysílání TV chlapci a dívky 6. ročníku, pak následují chlapci 9. ročníku. Více než polovina respondentů sleduje televizi každý den – hlavně chlapci.

Frekvence sledování TV z hlediska zaměření třídy – příloha (TAB 17):

největší počet respondentů sleduje televizi každý den, nejvíce pak žáci tříd se zaměřením na sport a výpočetní techniku.

Frekvence aktivního sportu z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 20):

více sportují chlapci, nejčastější frekvence je 1-3x týdně, nejvíce sportují chlapci 6. a 9. ročníku. Do vyšších frekvencí 4-7x týdně se dostávají někteří chlapci 7. - 9. ročníku. Někteří děvčata ve všech ročnících trénují ve frekvenci 4-5x týdně.

Frekvence aktivního sportu z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 21):

z uvedené tabulky vyčteme, že rozložení sportujících dětí je téměř rovnoměrné. Ve sportovních třídách sportují všichni žáci minimálně 2x týdně. Můžeme také vysledovat, že sport je oblíbenou náplní aktivit ve volném čase a příliš nerozhoduje

zaměření třídy.

Frekvence kontaktů s kamarády z hlediska pohlaví a věku – příloha (TAB 22):

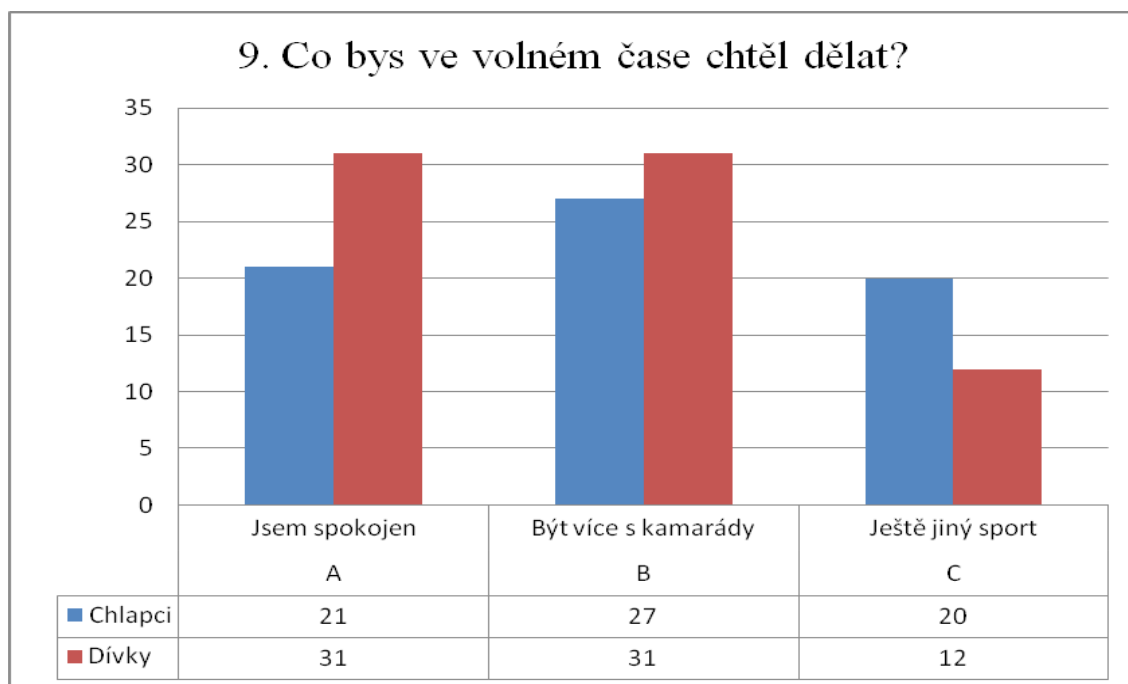
nejčastější frekvence je 2x týdně, u čtvrtiny dívek až 4x týdně. Této frekvenci se blíží někteří chlapci 9. ročníku. Čím vyšší ročník, tím je větší potřeba kontaktu se svými vrstevníky.

Frekvence kontaktů s kamarády z hlediska zaměření tříd – příloha (TAB 23):

četnost kontaktů je téměř stejně rozvrstvena mezi jednotlivě zaměřené třídy.

Při zadávání otázky o dalším využití volného času se potvrdily naše domněnky. Jak chlapci, tak i dívky by si přáli více času trávit se svými vrstevníky. Tohoto se jim nedostává vzhledem k tomu, že jsou vytíženi jinými aktivitami (nejvíce sportem) a pozdní večerní příchody domů nejsou vždy rodiči tolerovány. Téměř třetina dotazovaných je s využitím svého volného času spokojena. Skupina chlapců by přibrala ještě jiný sport, nebo by sport zaměnila, ale nestává se tak většinou vzhledem k finanční a časové náročnosti.

Graf č. 9

Reakce rodičů na to, jak jejich děti tráví volný čas je očekávaná.

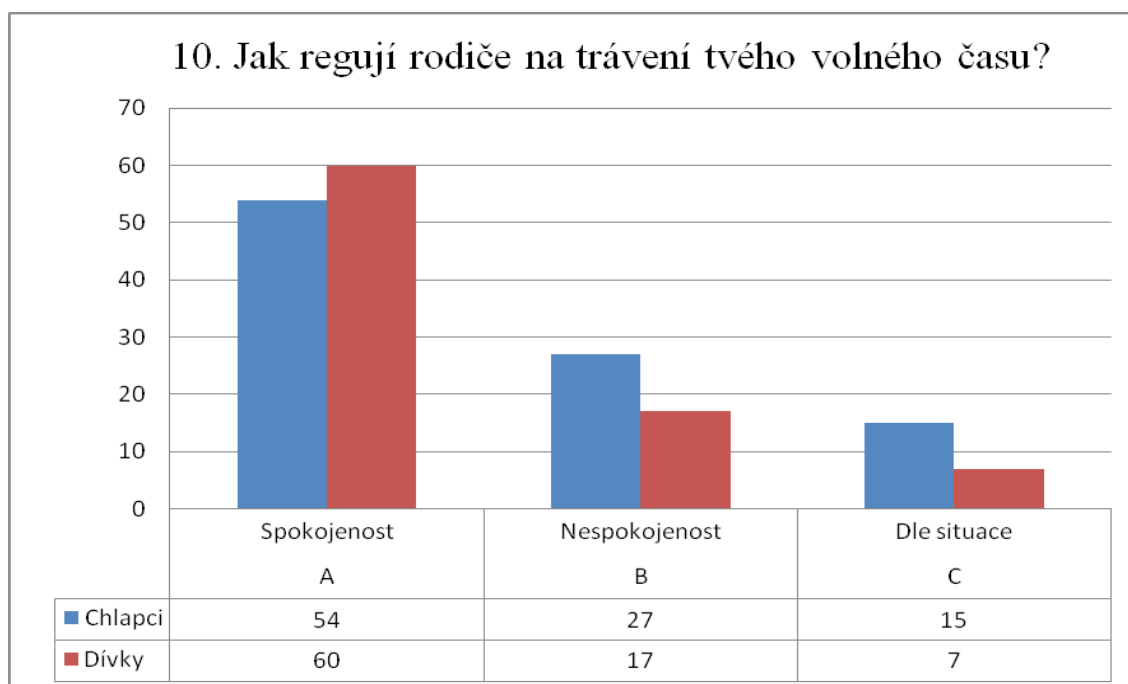
Více než polovina rodičů dotazovaných žáků je spokojena s náplní volnočasových aktivit svých dětí.

Téměř třetina dotazovaných chlapců uvedla, že jejich rodiče úplně spokojeni nejsou. Jedná se hlavně o chlapce osmého a devátého ročníku. U stejně starých dívek v tomto případě také počet vzrůstá.

Rodiče hlavně negativně reagují na některé aktivity, protože je děti provozují na úkor přípravy do školy, domácích prací a společného pobytu rodiny ve volných dnech.

Někteří rodiče reagují podle okamžité situace – někdy kladně, jindy zase záporně.

Graf č. 10

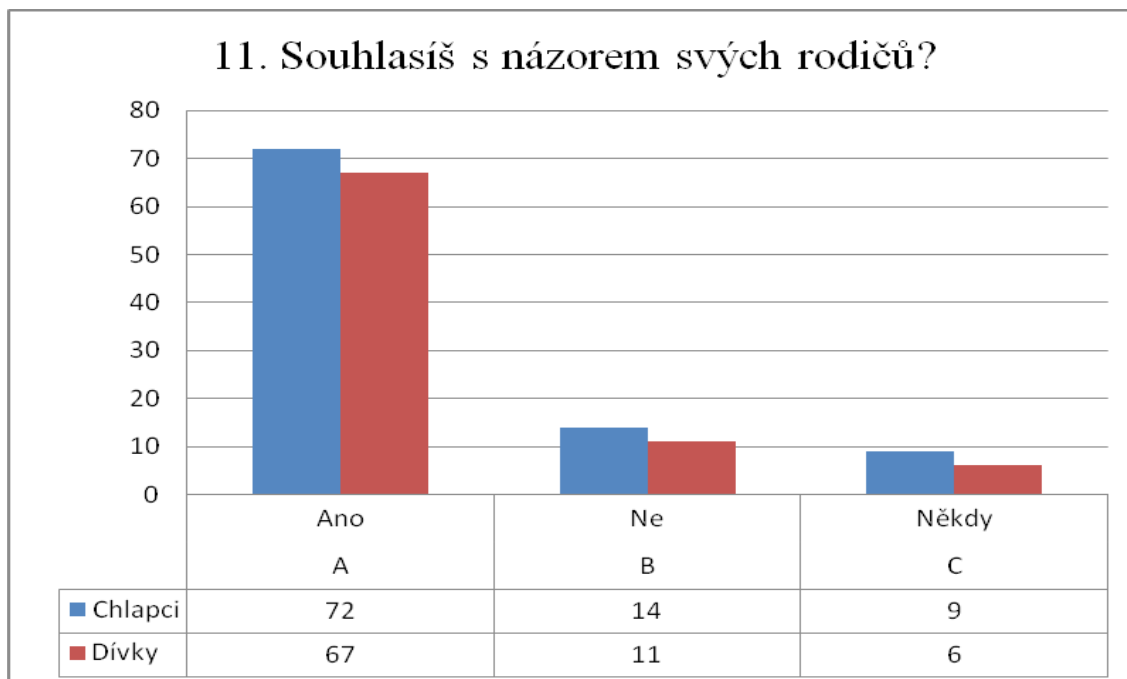

V reakci na názor rodičů je odpověď stejná téměř u všech žáků 6. a 7. tříd.

Děti s názorem svých rodičů souhlasí.

Nesouhlas a občasný nesouhlas se objevuje u žáků vyšších ročníků, hlavně u chlapců.

Graf č. 11

V odpovědi o souhlasu či nesouhlasu rodičů se dozvídáme následující.

Objevují se čtyři druhy odpovědí:

Většina dotazovaných (hlavně žáci 6. a 7. tříd) odpovídá, že rodiče mají pravdu.

Důvody: jsou to přece rodiče, jsou zkušenější, myslí to se mnou dobře.

Další část respondentů uvádí, že se rodiče o ně bojí, a proto je nutí, aby byli doma.

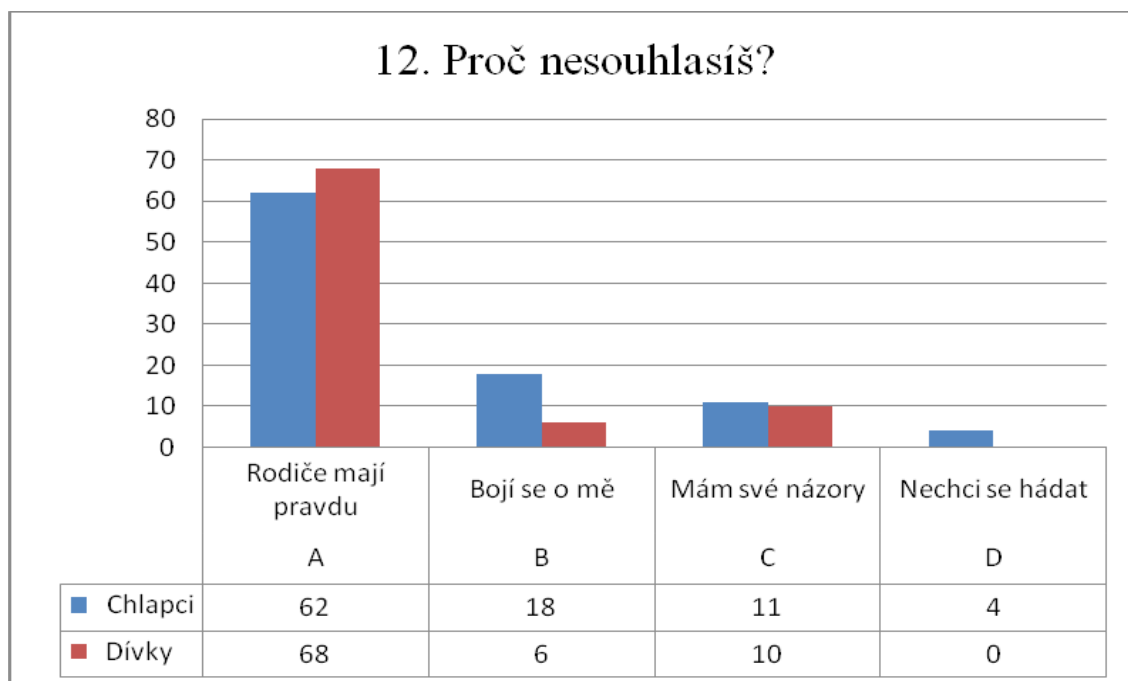
Téměř stejný počet chlapců i dívek z 8. a 9. ročníku uvádí, že s rodiči nesouhlasí, neboť mají rozdílný názor.

Někteří chlapci s rodiči nesouhlasí, ale přejímají jejich názory z obavy následných sankcí.

Obě tyto skupiny trpí velkou citovou frustrací a jejich vztahy s rodiči nejsou ideální, což se projevuje i na výsledcích ve výuce i v domácí pohodě.

Graf č. 12

Dílčí závěr:

neorganizované volnočasové aktivity dítěte **tvoří** v tomto věku **podstatnou část** jeho volného času a **potvrzují naši hypotézu**, že vytvářejí podmínky pro pestrost a vyváženost jednotlivých oblastí činností dítěte. Velmi často však **dochází k roztržitosti zájmů.**

5. Závěr

Společenské změny, které v roce 1989 nabraly závratné tempo, postupně a radikálně proměňují celou společnost. Jak se tyto změny celospolečenského charakteru promítají do sféry volného času žáků 6.- 9. tříd jedné vybrané FZŠ v Praze, jsme se stručně pokusili nastínit v této práci.

Cílem předložené práce byla stručná analýza volnočasových aktivit žáků 2. stupně ZŠ. Mnoho dětí totiž neví, jak smysluplně využít svůj volný čas, proto některé podléhají nudě. Některé děti potom vlastní aktivitu nahrazují televizí a počítačem. Opakem je skutečnost, že z mnohdy dobře míněného úmyslu děti co nejvíce rozvíjet pomocí různých aktivit, často vzniká jejich přetížení a stres ze zájmové činnosti.

Základ volnočasových dětí aktivit dětí vytváří rodina, někdy i dědičné faktory. Děti napodobují své rodiče, ve značné míře přebírají jejich životní styl a tím i způsob trávení volného času.

Vztahy mezi rodiči a dětmi jsou složité, komplikované a proměnlivé. Vliv rodiny, rodičů, sourozenců i dalších příbuzných je však obrovský a v každém případě velmi silně a trvale člověka ovlivňuje.

Mezi další vlivy, které velmi výrazně mohou na jedince působit a současně ovlivňovat hospodaření s jeho volným časem, jsou vlivy školy, učitelů, vrstevníků, kamarádů, sousedů, známých, trenérů, literatury i hromadných sdělovacích prostředků.

Na základě analýzy výsledků získaných výzkumnými metodami můžeme vyslovit závěr, že jsme otvrdili stanovené hypotézy práce.

Volný čas skutečně zaujímá významné místo v životě dítěte, pomocí kterého můžeme na dítě výchovně působit.

Ve všední den je průměrná vykazovaná hodnota dětí 5,55 hodiny volného času, v sobotu a v neděli pak tato hodnota vzrůstá až na 9,62 hodiny. Jsou zde tedy vytvořeny předpoklady pro rodinu, společnost, školu a další výchovné činitele, aby

v tomto čase dítě ovlivňovaly.

Organizované volnočasové aktivity tvoří významnou část jeho volného času a vytváří prostor pro výchovné působení a dítě.

Nezávisle na náš výzkum, tuto dílčí hypotézu potvrzují výsledky nejnovějšího výzkumu Národního institutu dětí a mládeže a společnosti Factum Invenio. Z celostátního výzkumu dále vyplývá, že 82% českých dětí ve věku od 6 do 15 let pravidelně navštěvuje různé zájmové kroužky a kurzy. Žádný kurz nebo kroužek nikdy nenavštěvovalo 12% českých dětí.(11)

Vlastní výzkum nás přesvědčil o tom, že u realizovaných volnočasových aktivit žáků dané školy neorganizované volnočasové aktivity převažují v této věkové kategorii nad aktivitami organizovanými.

I při 4,33 hodinách neorganizované činnosti považujeme hodnotu 0,85 hodiny organizované činnosti za významnou část volného času dítěte ve všedních dnech. Zvláště pak v souvislosti s tím, že do organizované činnosti je zapojeno 72,6% všech dětí našeho vzorku.

Neorganizované volnočasové aktivity vytváří podmínky pro pestrost a vyváženost oblastí činnosti dítěte.

Při analýze neorganizovaných volnočasových aktivit jsme se setkali s jedinci, kteří mají jednostranně zaměřené činnosti, a to ještě ve většině případů pasivní (sledování televize, práce s počítačem). Na druhé straně je zde řada respondentů, kteří vykazují pestrou neorganizovanou činnost.

Tato oblast volnočasových aktivit vytváří podmínky pro úspěšné působení na jedince, zvláště pak při korekci jeho činností a při formování další rozmanité činnosti.

Dále jsme došli k závěru, že volnočasové aktivity respondentů podstatně neovlivňují finance, ale možnosti realizovat je. Absence plaveckého bazénu a kulturního zařízení v tak velkém regionu, jakým Praha 13 beze sporu je, podstatně ovlivňuje volný čas dětí, hlavně pak těch, které nejsou zapojeny do pravidelné

činnosti nebo nejsou svými rodiči dostatečně a pravidelně kontrolovány. Děti se shromažďují na určitých místech sídliště, kde společně se svými vrstevníky kouří a provozují další negativní činnosti. Tyto děti nevyužívají ani možností, které se jim nabízejí v centru města.

Činnost institucí zabývajících se volným časem dětí v této lokalitě je vzhledem k počtu dětí v oblasti nedostatečná.

Místní DDM, i když poskytuje mnoho zajímavých námětů pro různé aktivity ve volném čase, nestačí svou kapacitou.

Školní klub Duha nabízí také řadu aktivit, ale mnoho z nich je zaměřeno na činnosti související s výukou. Zde vidíme základní problém v sortimentu výběru nabídek pro děti. Situaci by pravděpodobně pomohlo, kdyby se našel finanční sponzor, který by se podílel na financování organizačního pracovníka. Tato osoba by pak měla dostatečný pracovní prostor k hledání a získávání vedoucích zájmových útvarů ze všech oblastí zájmových činností dětí.

Větší úlohu mohou sehrávat i pedagogičtí pracovníci školy při vlastní výuce, zvláště při objasňování významu volného času dětí, individuální pomoci dětem a při řešení jejich problémů spojených s volným časem.

Seznam použité literatury

- HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J. *Pedagogické ovlivňování volného času*. 1.vyd. Praha: Portál, 2008. 240 s. ISBN 978-80-7367-473-1.
- HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. 1.vyd. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80-7178-927-5.
- HORNEK, J. *Nové aspekty v metodice hodnocení výkonu hráče a družstva v utkání*. (Závěrečná trenérská práce) Praha: FTVS UK, 1986, 76 s.
- JEDLIČKA, R., KOŤA, J. *Analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 1998. 169 s. ISBN 80-7184-555-8.
- JŮVA, V. *Základy pedagogiky pro doplňující pedagogické studium*. 1. vyd. Brno: Paido, 2001. 118 s. ISBN 80-85931-95-8.
- KEOGH, B. *Temperament ve třídě*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 176 s. ISBN 978-80-1504-9.
- MAŇÁK, J., ŠVEC, V. *Cesty pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Brno: Paido, 2004. 78 s. ISBN 80-7315-078-6.
- MATOUŠEK, O., KROFTOVÁ, A. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998. 336 s. ISBN 80-7178-226-2.
- PÁVKOVÁ, J., HÁJEK, B., HOFBAUER, B., HRDLIČKOVÁ, V., PAVLÍKOVÁ, A. *Pedagogika volného času*. 3. vyd. Praha: Portál, 2008. 224 s. ISBN 978-80-7367-423-6.
- SAK, P. *Proměny české mládeže*. 1. vyd. Praha: Petrklíč, 2000. 287 s. ISBN 80-7229-042-8.
- SVOBODA, B. *Sportovní výchova mládeže*. 1. Vyd. Praha: Olympia, 1980, 221 s. 27-012-80
- VANĚK, M. *Psychologie sportu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1984, 202 s. 27-010-84
- VAVROŇ, J. *Volný čas netráví děti jen u počítačů, chodí do kroužků*. Právo, 20, č. 89, 2010, s. 17

Příloha č. 1

Dotazník I.

Denní snímek

Den:	Jméno:	Třída		
6:00				
6:15				
6:30				
6:45				
7:00				
7:15				
7:30				
7:45				
8:00				
8:15				
8:30				
8:45				
9:00				
9:15				
9:30				
9:45				
10:00				
10:15				
10:30				
10:45				
11:00				
11:15				
11:30				
11:45				
12:00				
12:15				
12:30				
12:45				
13:00				
13:15				
13:30				
13:45				
14:00				
14:15				
14:30				
14:45				
15:00				
15:15				
15:30				
15:45				
16:00				
16:15				
16:30				
16:45				
17:00				

17:15				
17:30				
17:45				
18:00				
18:15				
18:30				
18:45				
19:00				
19:15				
19:30				
19:45				
20:00				
20:15				
20:30				
20:45				
21:00				
21:15				
21:30				
21:45				
22:00				
22:15				
22:30				
22:45				
23:00				
23:15				
23:30				
23:45				
šel spát až v:				

TRÁVÍŠ VOLNÝ ČAS, CO TI NA TO ŘÍKAJÍ?

11. SOUHLASÍŠ S NÁZOREM SVÝCH RODIČŮ? ANO – NE

12. PROČ?

13. CO SI MYSLÍŠ, ŽE NA PRAZE 13 CHYBÍ PRO VYUŽÍVÁNÍ VOLNÉHO ČASU ?

14. NAVŠTĚVUJEŠ VE VOLNÉM ČASE NĚKTEROU ZÁJMOVOU ORGANIZACI NA PRAZE 13? JAKOU?

TABULKA číslo 1 : Čas dětí ve všední den a o víkendu v závislosti na pohlaví a věku

všední den		životní sféra		pracovní sféra		sféra volného času		celkem	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	11,95	49,79	6,72	28,00	5,33	22,21	24,00	100,00
7. ročník	chlapci	11,28	47,00	6,66	27,75	6,06	25,25	24,00	100,00
8. ročník	chlapci	11,13	46,38	7,26	30,25	5,61	23,38	24,00	100,00
9. ročník	chlapci	11,09	46,21	6,66	27,75	6,25	26,04	24,00	100,00
6.-9. roč.	chlapci	11,37	47,39	6,82	28,41	5,81	24,21	24,00	100,00
6. ročník	dívky	12,25	51,04	6,65	27,71	5,10	21,25	24,00	100,00
7. ročník	dívky	12,28	51,17	6,79	28,29	4,93	20,54	24,00	100,00
8. ročník	dívky	11,76	49,01	7,41	30,88	4,82	20,12	24,00	100,00
9. ročník	dívky	11,41	47,54	6,44	26,83	6,15	25,63	24,00	100,00
6.-9. roč.	dívky	11,92	49,67	6,86	28,58	5,22	21,74	24,00	100,00
6. ročník	všichni	12,08	50,33	6,68	27,83	5,24	21,83	24,00	100,00
7. ročník	všichni	11,78	49,08	6,72	28,02	5,50	22,90	24,00	100,00
8. ročník	všichni	11,46	47,75	7,31	30,46	5,23	21,79	24,00	100,00
9. ročník	všichni	11,22	46,74	6,57	27,38	6,21	25,88	24,00	100,00
6.-9. roč.	všichni	11,63	48,45	6,83	28,44	5,55	23,11	24,00	100,00

víkend		životní sféra		pracovní sféra		sféra volného času		celkem	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	12,73	53,04	0,64	2,67	10,63	44,29	24,00	100,00
7. ročník	chlapci	12,78	53,23	0,73	3,02	10,50	43,75	24,00	100,00
8. ročník	chlapci	11,25	46,88	4,50	18,75	8,25	34,38	24,00	100,00

9. ročník	chlapci	11,87	49,46	2,40	10,00	9,73	40,54	24,00	100,00
6.-9. roč.	chlapci	12,14	50,57	2,08	8,68	9,78	40,75	24,00	100,00
6. ročník	školní	12,14	50,58	1,84	7,67	10,02	41,75	24,00	100,00
7. ročník	dívky	14,05	58,54	0,75	3,13	9,20	38,33	24,00	100,00
8. ročník	dívky	12,17	50,72	2,46	10,26	9,37	39,02	24,00	100,00
9. ročník	chlapci	11,57	48,22	2,48	10,92	3,36	14,00	24,00	100,00
6.-9. roč.	chlapci	12,45	51,84	1,89	7,84	8,84	35,59	24,00	100,00
8. ročník	jazyk.	11,02	45,92	7,88	32,83	5,10	21,25	24,00	100,00
6. ročník	chlapci	12,47	51,00	1,96	8,11	17,78	44,87	24,00	100,00
7. ročník	všichni	13,41	55,25	1,89	7,84	3,07	12,60	24,00	99,98
8. ročník	všichni	11,73	48,87	3,44	14,33	8,83	36,79	24,00	100,00
9. ročník	chlapci	11,75	48,95	2,12	8,67	11,60	47,51	24,00	100,00
6.-9. roč.	chlapci	12,28	51,60	1,88	7,84	8,75	35,59	24,00	100,00
8. ročník	mat.	11,50	47,92	7,42	30,92	5,08	21,17	24,00	100,00
9. ročník	mat.	10,88	45,33	6,82	28,42	6,30	26,25	24,00	100,00
6.-9. roč.	mat.	11,53	48,02	6,95	28,96	5,52	23,00	24,00	99,98
6. ročník	výt.	12,40	51,67	7,26	30,25	4,34	18,08	24,00	100,00
8. ročník	výt.	12,02	50,08	6,86	28,58	5,12	21,33	24,00	100,00
6.-9. roč.	výt.	12,21	50,88	7,06	29,41	4,73	19,71	24,00	100,00
6. ročník	sport	12,20	50,83	6,36	26,50	5,44	22,67	24,00	100,00
7. ročník	sport	11,98	49,92	6,98	29,08	5,04	21,00	24,00	100,00
8. ročník	sport	10,90	45,42	7,42	30,92	5,68	23,67	24,00	100,00
9. ročník	sport	10,88	45,33	6,82	28,42	6,30	26,25	24,00	100,00
6.-9. roč.	sport	11,49	47,87	6,90	28,73	5,63	23,46	24,02	100,06
6. ročník	poč.	11,44	47,67	7,06	29,42	5,50	22,92	24,00	100,00
7. ročník	poč.	11,70	48,75	6,22	25,92	6,08	25,33	24,00	100,00
8. ročník	poč.	11,88	49,50	7,34	30,57	4,78	19,93	24,00	100,00
9. ročník	poč.	11,52	48,00	6,18	25,75	6,30	26,25	24,00	100,00
6.-9. roč.		11,64	48,48	6,70	27,91	5,67	23,61	24,00	100,00
9. ročník	klas.	10,84	45,17	7,12	29,67	6,04	25,17	24,00	100,00
6.-9. roč.	klas.	10,84	45,17	7,12	29,67	6,04	25,17	24,00	100,00

TABULKA číslo. 2 : Čas dětí ve všední den a o víkendu v závislosti na zaměření třídy

víkend		životní sféra		pracovní sféra		sféra volného času		celkem	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	12,30	51,25	1,40	5,83	10,30	42,92	24,00	100,00
7. ročník	jazyk.	13,05	54,38	0,60	2,50	10,35	43,13	24,00	100,00
8. ročník	jazyk.	13,10	54,58	0,50	2,08	10,40	43,33	24,00	100,00
9. ročník	jazyk.	12,65	52,71	0,50	2,08	10,85	45,21	24,00	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	12,78	53,23	0,75	3,13	10,48	43,65	24,00	100,00
6. ročník	mat.	11,80	49,17	1,40	5,83	10,80	45,00	24,00	100,00
7. ročník	mat.	13,60	56,67	0,85	3,54	9,55	39,79	24,00	100,00
8. ročník	mat.	12,05	50,21	0,60	2,50	11,35	47,29	24,00	100,00
9. ročník	mat.	11,85	49,38	0,45	1,88	11,70	48,75	24,00	100,00
6.-9. roč.	mat.	12,33	51,35	0,82	3,44	10,85	45,21	24,00	100,00
6. ročník	výt.	12,70	52,92	0,60	2,50	10,70	44,58	24,00	100,00
8. ročník	výt.	13,20	55,00	0,70	2,92	10,10	42,08	24,00	100,00
6.-9. roč.	výt.	12,95	53,96	0,65	2,71	10,40	43,33	24,00	100,00
6. ročník	sport	11,70	48,75	0,60	2,50	11,70	48,75	24,00	100,00
7. ročník	sport	13,20	55,00	0,70	2,92	10,10	42,08	24,00	100,00
8. ročník	sport	14,20	59,17	0,60	2,50	9,20	38,33	24,00	100,00
9. ročník	sport	13,75	57,29	0,50	2,08	9,75	40,63	24,00	100,00
6.-9. roč.	sport	13,21	55,05	0,60	2,50	10,19	42,45	24,00	100,00
6. ročník	poč.	11,40	47,50	1,20	5,00	11,40	47,50	24,00	100,00
7. ročník	poč.	13,80	57,50	0,80	3,33	9,40	39,17	24,00	100,00
8. ročník	poč.	13,05	54,38	0,80	3,33	10,15	42,29	24,00	100,00
9. ročník	poč.	12,05	50,21	0,45	1,88	11,50	47,92	24,00	100,00
6.-9. roč.		12,58	52,40	0,81	3,39	10,61	44,22	24,00	100,00
9. ročník	klas.	9,75	40,63	0,15	0,63	14,10	58,75	24,00	100,00
6.-9. roč.	klas.	9,75	40,63	0,15	0,63	14,10	58,75	24,00	100,00

TABULKA číslo 3 : Volný čas z hlediska jednotlivých dnů v týdnu

týden		pondělí	úterý	středa	čtvrtek	pátek	sobota	neděle	celkem
6.-9. roč.	chlapci	6,00	5,62	5,83	5,48	6,12	10,14	9,42	48,61
6.-9. roč.	dívky	5,29	4,95	5,01	5,11	5,74	9,53	9,31	44,94
6.-9. roč.	všichni	5,68	5,32	5,45	5,31	5,94	9,86	9,37	46,93

TABULKA číslo 4 : Časové ztráty volného času z hlediska pohlaví

všední den		sféra volného času		časové ztráty		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	5,33	100,00	0,21	3,94	5,12	94,88
7. ročník	chlapci	6,06	100,00	0,53	8,75	5,53	94,47
8. ročník	chlapci	5,61	100,00	0,33	5,88	5,28	94,72
9. ročník	chlapci	6,25	100,00	0,53	9,12	5,72	94,28
6.-9. roč.	chlapci	5,81	100,00	0,40	6,80	5,41	94,59
6. ročník	dívky	5,10	100,00	0,35	6,86	4,75	95,25
7. ročník	dívky	4,93	100,00	0,33	6,69	4,60	95,40
8. ročník	dívky	4,82	100,00	0,27	5,60	4,55	95,45
9. ročník	dívky	6,15	100,00	0,48	7,80	5,67	94,33
6.-9. roč.	dívky	5,22	100,00	0,35	6,73	4,87	95,13
6. ročník	všichni	5,24	100,00	0,27	5,15	4,97	95,03
7. ročník	všichni	5,50	100,00	0,40	7,27	5,10	94,91
8. ročník	všichni	5,23	100,00	0,30	5,74	4,93	95,07
9. ročník	všichni	6,21	100,00	0,50	8,05	5,71	94,29
6.-9. roč.	všichni	5,55	100,00	0,37	6,59	5,18	94,82

víkend		sféra volného času		časové ztráty		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	10,63	100,00	0,46	4,33	10,17	95,67
7. ročník	chlapci	10,50	100,00	0,83	7,90	9,67	92,10
8. ročník	chlapci	8,25	100,00	0,46	5,58	7,79	94,42
9. ročník	chlapci	9,73	100,00	0,93	9,56	8,80	90,44
6.-9. roč.	chlapci	9,78	100,00	0,67	6,86	9,11	93,14
6. ročník	dívky	10,02	100,00	0,52	5,19	9,50	94,81
7. ročník	dívky	9,20	100,00	0,47	5,11	8,73	94,89
8. ročník	dívky	9,37	100,00	0,34	3,63	9,03	96,37
9. ročník	dívky	9,07	100,00	0,68	7,50	8,39	92,50
6.-9. roč.	dívky	9,42	100,00	0,49	5,22	8,93	94,78
6. ročník	všichni	10,36	100,00	0,49	9,28	9,88	90,72
7. ročník	všichni	9,85	100,00	0,65	11,82	9,20	88,18
8. ročník	všichni	8,83	100,00	0,62	11,92	8,21	88,08
9. ročník	všichni	9,47	100,00	0,83	13,37	8,64	86,63
6.-9. roč.	všichni	9,62	100,00	0,59	10,59	9,03	89,41

TABULKA číslo 5 : Časové ztráty volného času v závislosti na zaměření třídy

všední den		sféra volného času		časové ztráty		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	5,88	100,00	0,16	2,72	5,72	94,28
7. ročník	jazyk.	5,32	100,00	0,28	5,26	5,04	94,96
8. ročník	jazyk.	5,10	100,00	0,40	7,84	4,70	95,30
9. ročník	jazyk.	5,20	100,00	0,90	17,31	4,30	95,70
6.-9. roč.	jazyk.	5,38	100,00	0,44	8,09	4,94	95,06
6. ročník	mat.	5,16	100,00	0,28	5,43	4,88	95,12
7. ročník	mat.	5,54	100,00	0,48	8,66	5,06	94,94
8. ročník	mat.	5,08	100,00	0,20	3,94	4,88	95,12

9. ročník	mat.	6,30	100,00	0,64	10,16	5,66	94,34
6.-9. roč.	mat.	5,52	100,00	0,40	7,25	5,12	94,88
6. ročník	výt.	4,34	100,00	0,16	3,69	4,18	96,31
8. ročník	výt.	5,12	100,00	0,20	3,91	4,92	96,09
6.-9. roč.	výt.	4,73	100,00	0,18	3,80	4,55	96,20
6. ročník	sport	5,44	100,00	0,36	6,62	5,08	94,92
7. ročník	sport	5,04	100,00	0,46	9,13	4,58	95,42
8. ročník	sport	5,68	100,00	0,60	10,56	5,08	94,92
9. ročník	sport	6,30	100,00	0,72	11,43	5,58	94,42
6.-9. roč.	sport	5,62	100,00	0,54	9,52	5,08	94,92
6. ročník	poč.	5,50	100,00	0,40	7,27	5,10	94,90
7. ročník	poč.	6,08	100,00	0,50	8,22	5,58	94,42
8. ročník	poč.	4,78	100,00	0,10	2,09	4,68	95,32
9. ročník	poč.	6,30	100,00	0,24	3,81	6,06	93,94
6.-9. roč.		5,67	100,00	0,31	5,47	5,36	94,64
9. ročník	klas.	6,04	100,00	0,40	6,62	5,64	94,36
6.-9. roč.	klas.	6,04	100,00	0,40	6,62	5,64	94,36

víkend		sféra volného času		časové ztráty		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	10,30	100,00	0,35	3,40	9,95	96,60
7. ročník	jazyk.	10,35	100,00	0,45	4,35	9,90	95,65
8. ročník	jazyk.	10,40	100,00	0,85	8,17	9,55	91,83
9. ročník	jazyk.	10,85	100,00	0,65	5,99	10,20	94,01
6.-9. roč.	jazyk.	10,48	100,00	0,58	5,49	9,90	94,51
6. ročník	mat.	10,80	100,00	0,40	3,70	10,40	96,30
7. ročník	mat.	9,55	100,00	0,35	3,66	9,20	96,34
8. ročník	mat.	11,35	100,00	0,95	8,37	10,40	91,63
9. ročník	mat.	11,70	100,00	0,80	6,84	10,90	93,16
6.-9. roč.	mat.	10,85	100,00	0,63	5,76	10,23	94,24
6. ročník	výt.	10,70	100,00	0,60	5,61	10,10	94,39
8. ročník	výt.	10,10	100,00	0,45	4,46	9,65	95,54
6.-9. roč.	výt.	10,40	100,00	0,53	5,05	9,88	94,95
6. ročník	sport	11,70	100,00	0,55	4,70	11,15	95,30
7. ročník	sport	10,10	100,00	0,65	6,44	9,45	93,56
8. ročník	sport	9,20	100,00	0,40	4,35	8,80	95,65
9. ročník	sport	9,75	100,00	1,00	10,26	8,75	89,74
6.-9. roč.	sport	10,19	100,00	0,65	6,38	9,54	93,62
6. ročník	poč.	11,40	100,00	0,65	5,70	10,75	94,30
7. ročník	poč.	9,40	100,00	1,15	12,23	8,25	87,77
8. ročník	poč.	10,15	100,00	0,31	3,05	9,84	96,95
9. ročník	poč.	11,50	100,00	0,90	7,83	10,60	92,17

6.-9. roč.		10,61	100,00	0,75	7,09	9,86	92,91
9. ročník	klas.	14,10	100,00	1,00	7,09	13,10	92,91
6.-9. roč.	klas.	14,10	100,00	1,00	7,09	13,10	92,91

TABULKA číslo 6 : Kolektivní či individuální činnost z hlediska pohlaví

všední den		kolektivní činnost		individuální činnost		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
		6. ročník	chlapci	1,05	20,51	4,07	79,49
7. ročník	chlapci	1,27	22,97	4,26	77,03	5,53	100,00
8. ročník	chlapci	1,08	20,45	4,20	79,55	5,28	100,00
9. ročník	chlapci	1,77	30,94	3,95	69,06	5,72	100,00
6.-9. roč.	chlapci	1,31	24,25	4,10	75,75	5,41	100,00
6. ročník	dívky	1,34	28,21	3,41	71,79	4,75	100,00
7. ročník	dívky	0,86	18,70	3,74	81,30	4,60	100,00
8. ročník	dívky	1,12	24,62	3,43	75,38	4,55	100,00
9. ročník	dívky	2,10	37,04	3,57	62,96	5,67	100,00
6.-9. roč.	dívky	1,34	27,49	3,53	72,51	4,87	100,00
6. ročník	všichni	1,18	23,74	3,79	76,26	4,97	100,00
7. ročník	všichni	1,10	21,57	4,00	78,43	5,10	100,00
8. ročník	všichni	1,10	22,31	3,83	77,69	4,93	100,00
9. ročník	všichni	1,90	33,27	3,81	66,73	5,71	100,00
6.-9. roč.	všichni	1,33	25,71	3,85	74,29	5,18	100,00

víkend		kolektivní činnost		individuální činnost		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	1,84	18,09	8,33	81,91	10,17	100,00
7. ročník	chlapci	1,56	16,13	8,11	83,87	9,67	100,00
8. ročník	chlapci	1,83	23,49	5,96	76,51	7,79	100,00
9. ročník	chlapci	2,70	30,68	6,10	69,32	8,80	100,00
6.-9. roč.	chlapci	2,04	22,35	7,07	77,65	9,11	100,00
6. ročník	dívky	1,53	16,11	7,97	83,89	9,50	100,00
7. ročník	dívky	0,75	8,59	7,98	91,41	8,73	100,00
8. ročník	dívky	1,19	13,19	7,84	86,81	9,03	100,00
9. ročník	dívky	2,20	26,22	6,19	73,78	8,39	100,00
6.-9. roč.	dívky	1,40	15,72	7,53	84,28	8,93	100,00
6. ročník	všichni	1,70	17,25	8,17	82,75	9,88	100,00
7. ročník	všichni	1,16	12,55	8,05	87,45	9,20	100,00
8. ročník	všichni	1,50	18,24	6,71	81,76	8,21	100,00

9. ročník	všichni	2,50	28,95	6,14	71,05	8,64	100,00
6.-9. roč.	všichni	1,74	19,31	7,28	80,69	9,03	100,00

TABULKA číslo 7 : Kolektivní či individuální činnost z hlediska zaměření třídy

všední den		kolektivní činnost		individuální činnost		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	0,94	16,43	4,78	83,57	5,72	100,00
7. ročník	jazyk.	0,70	13,89	4,34	86,11	5,04	100,00

8. ročník	jazyk.	1,54	32,77	3,16	67,23	4,70	100,00
9. ročník	jazyk.	2,00	47,62	2,30	52,38	4,30	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	1,30	26,21	3,65	73,79	4,94	100,00
6. ročník	mat.	1,02	20,90	3,86	79,10	4,88	100,00
7. ročník	mat.	1,22	24,11	3,84	75,89	5,06	100,00
8. ročník	mat.	0,82	16,80	4,06	83,20	4,88	100,00
9. ročník	mat.	1,58	27,92	4,08	72,08	5,66	100,00
6.-9. roč.	mat.	1,16	22,66	3,96	77,34	5,12	100,00
6. ročník	výt.	1,02	24,40	3,16	75,60	4,18	100,00
8. ročník	výt.	0,94	19,11	3,98	80,89	4,92	100,00
6.-9. roč.	výt.	0,98	20,63	3,57	79,37	4,55	100,00
6. ročník	sport	1,68	33,07	3,40	66,93	5,08	100,00
7. ročník	sport	0,78	17,03	3,80	82,97	4,58	100,00
8. ročník	sport	1,18	23,23	3,90	76,77	5,08	100,00
9. ročník	sport	2,34	41,94	3,24	58,06	5,58	100,00
6.-9. roč.	sport	1,50	29,43	3,59	70,57	5,08	100,00
6. ročník	poč.	1,24	24,31	3,86	75,69	5,10	100,00
7. ročník	poč.	1,56	27,96	4,02	72,04	5,58	100,00
8. ročník	poč.	1,02	21,79	3,66	78,21	4,68	100,00
9. ročník	poč.	1,82	30,03	4,24	69,97	6,06	100,00
6.-9. roč.	poč.	1,41	26,31	3,95	73,69	5,36	100,00
9. ročník	klas.	2,00	35,46	3,64	64,54	5,64	100,00
6.-9. roč.	klas.	2,00	35,46	3,64	64,54	5,64	100,00

víkend		kolektivní činnost		individuální činnost		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	1,50	15,08	8,45	84,92	9,95	100,00
7. ročník	jazyk.	0,81	8,18	9,09	91,82	9,90	100,00
8. ročník	jazyk.	2,95	30,89	6,60	69,11	9,55	100,00
9. ročník	jazyk.	1,80	17,65	8,40	82,35	10,20	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	1,77	17,83	8,14	82,17	9,90	100,00
6. ročník	mat.	1,70	16,35	8,70	83,65	10,40	100,00
7. ročník	mat.	1,35	14,67	7,85	85,33	9,20	100,00
8. ročník	mat.	2,27	21,83	8,13	78,17	10,40	100,00
9. ročník	mat.	2,20	20,18	8,70	79,82	10,90	100,00
6.-9. roč.	mat.	1,88	18,39	8,35	81,61	10,23	100,00
6. ročník	výt.	2,31	22,87	7,79	77,13	10,10	100,00
8. ročník	výt.	1,55	16,06	8,10	83,94	9,65	100,00
6.-9. roč.	výt.	1,93	19,54	7,95	80,46	9,88	100,00
6. ročník	sport	2,25	20,18	8,90	79,82	11,15	100,00
7. ročník	sport	0,96	10,16	8,49	89,84	9,45	100,00
8. ročník	sport	1,21	13,75	7,59	86,25	8,80	100,00

9. ročník	sport	1,40	16,00	7,35	84,00	8,75	100,00
6.-9. roč.	sport	1,46	15,26	8,08	84,74	9,54	100,00
6. ročník	poč.	2,31	21,49	8,44	78,51	10,75	100,00
7. ročník	poč.	1,54	18,67	6,71	81,33	8,25	100,00
8. ročník	poč.	0,96	9,76	8,88	90,24	9,84	100,00
9. ročník	poč.	2,91	27,45	7,69	72,55	10,60	100,00
6.-9. roč.	poč.	1,93	19,57	7,93	80,43	9,86	100,00
9. ročník	klas.	3,99	30,46	9,11	69,54	13,10	100,00
6.-9. roč.	klas.	3,99	30,46	9,11	69,54	13,10	100,00

TABULKA číslo 8 : Organizovanost činnosti ve volném čase z hlediska pohlaví

všední den		organizovaný VČ		neorganizovaný VČ		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	0,74	14,45	4,38	85,55	5,12	100,00
7. ročník	chlapci	0,79	14,29	4,74	85,71	5,53	100,00
8. ročník	chlapci	0,67	12,69	4,61	87,31	5,28	100,00
9. ročník	chlapci	1,15	20,10	4,57	79,90	5,72	100,00
6.-9. roč.	chlapci	0,85	15,78	4,56	84,22	5,41	100,00
6. ročník	dívky	0,88	18,53	3,87	81,47	4,75	100,00
7. ročník	dívky	0,61	13,26	3,99	86,74	4,60	100,00
8. ročník	dívky	0,86	18,90	3,69	81,10	4,55	100,00
9. ročník	dívky	0,94	16,58	4,73	83,42	5,67	100,00
6.-9. roč.	dívky	0,83	16,97	4,04	83,03	4,87	100,00
6. ročník	všichni	0,80	16,10	4,17	83,90	4,97	100,00
7. ročník	všichni	0,70	13,73	4,40	86,27	5,10	100,00
8. ročník	všichni	0,77	15,62	4,16	84,38	4,93	100,00
9. ročník	všichni	1,10	19,26	4,61	80,74	5,71	100,00
6.-9. roč.	všichni	0,85	16,41	4,33	83,59	5,18	100,00

víkend		organizovaný VČ		neorganizovaný VČ		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapci	0,29	2,85	9,88	97,15	10,17	100,00
7. ročník	chlapci	0,00	0,00	9,67	100,00	9,67	100,00
8. ročník	chlapci	0,00	0,00	7,79	100,00	7,79	100,00
9. ročník	chlapci	0,00	0,00	8,80	100,00	8,80	100,00
6.-9. roč.	chlapci	0,08	0,87	9,03	99,13	9,11	100,00
6. ročník	dívky	0,00	0,00	9,50	100,00	9,50	100,00
7. ročník	dívky	0,00	0,00	8,73	100,00	8,73	100,00

8. ročník	dívky	0,00	0,00	9,03	100,00	9,03	100,00
9. ročník	dívky	0,00	0,00	8,39	100,00	8,39	100,00
6.-9. roč.	dívky	0,00	0,00	8,93	100,00	8,93	100,00
6. ročník	všichni	0,00	0,00	9,88	100,00	9,88	100,00
7. ročník	všichni	0,00	0,00	9,20	100,00	9,20	100,00
8. ročník	všichni	0,00	0,00	8,21	100,00	8,21	100,00
9. ročník	všichni	0,00	0,00	8,64	100,00	8,64	100,00
6.-9. roč.	všichni	0,04	0,47	8,98	99,53	9,03	100,00

TABULKA číslo 9: Organizovanost činnosti ve volném čase z hlediska zaměření třídy

všední den	organizovaný VČ		neorganizovaný VČ		vlastní volný čas	
------------	--------------------	--	----------------------	--	-------------------------	--

		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	0,84	14,69	4,88	85,31	5,72	100,00
7. ročník	jazyk.	0,60	11,90	4,44	88,10	5,04	100,00
8. ročník	jazyk.	1,40	29,79	3,30	70,21	4,70	100,00
9. ročník	jazyk.	2,00	46,51	2,30	53,49	4,30	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	1,21	24,49	3,73	75,51	4,94	100,00
6. ročník	mat.	1,06	21,72	3,82	78,28	4,88	100,00
7. ročník	mat.	0,74	14,62	4,32	85,38	5,06	100,00
8. ročník	mat.	0,60	12,30	4,28	87,70	4,88	100,00
9. ročník	mat.	1,16	20,49	4,50	79,51	5,66	100,00
6.-9. roč.	mat.	0,89	17,38	4,23	82,62	5,12	100,00
6. ročník	výt.	0,64	43,24	3,54	56,76	4,18	100,00
8. ročník	výt.	0,54	10,98	4,38	89,02	4,92	100,00
6.-9. roč.	výt.	0,59	12,42	3,96	87,58	4,55	100,00
6. ročník	sport	0,74	14,57	4,34	85,43	5,08	100,00
7. ročník	sport	0,64	13,97	3,94	86,03	4,58	100,00
8. ročník	sport	0,98	19,29	4,10	80,71	5,08	100,00
9. ročník	sport	1,46	26,16	4,12	73,84	5,58	100,00
6.-9. roč.	sport	0,96	18,80	4,13	81,20	5,08	100,00
6. ročník	poč.	0,84	16,47	4,26	83,53	5,10	100,00
7. ročník	poč.	0,82	14,70	4,76	85,30	5,58	100,00
8. ročník	poč.	0,32	6,84	4,36	93,16	4,68	100,00
9. ročník	poč.	0,56	9,24	5,50	90,76	6,06	100,00
6.-9. roč.	poč.	0,64	11,85	4,72	88,15	5,36	100,00
9. ročník	klas.	0,74	13,12	4,90	86,88	5,64	100,00
6.-9. roč.	klas.	0,74	13,12	4,90	86,88	5,64	100,00

víkend		organizovaný VČ		neorganizovaný VČ		vlastní volný čas	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	0,00	0,00	9,95	100,00	9,95	100,00
7. ročník	jazyk.	0,00	0,00	9,90	100,00	9,90	100,00
8. ročník	jazyk.	0,00	0,00	9,55	100,00	9,55	100,00
9. ročník	jazyk.	0,00	0,00	10,20	100,00	10,20	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	0,00	0,00	9,90	100,00	9,90	100,00
6. ročník	mat.	0,00	0,00	10,40	100,00	10,40	100,00
7. ročník	mat.	0,00	0,00	9,20	100,00	9,20	100,00
8. ročník	mat.	0,00	0,00	10,40	100,00	10,40	100,00
9. ročník	mat.	0,00	0,00	10,90	100,00	10,90	100,00
6.-9. roč.	mat.	0,00	0,00	10,23	100,00	10,23	100,00
6. ročník	výt.	0,00	0,00	10,10	100,00	10,10	100,00
8. ročník	výt.	0,00	0,00	9,65	100,00	9,65	100,00
6.-9. roč.	výt.	0,00	0,00	9,88	100,00	9,88	100,00
6. ročník	sport	0,80	7,17	10,35	92,83	11,15	100,00

7. ročník	sport	0,00	0,00	9,45	100,00	9,45	100,00
8. ročník	sport	0,00	0,00	8,80	100,00	8,80	100,00
9. ročník	sport	0,00	0,00	8,75	100,00	8,75	100,00
6.-9. roč.	sport	0,00	0,00	9,54	100,00	9,54	100,00
6. ročník	poč.	0,00	0,00	10,75	100,00	10,75	100,00
7. ročník	poč.	0,00	0,00	8,25	100,00	8,25	100,00
8. ročník	poč.	0,00	0,00	9,84	100,00	9,84	100,00
9. ročník	poč.	0,00	0,00	10,60	100,00	10,60	100,00
6.-9. roč.	poč.	0,00	0,00	9,86	100,00	9,86	100,00
9. ročník	klas.	0,00	0,00	13,10	100,00	13,10	100,00
6.-9. roč.	klas.	0,00	0,00	13,10	100,00	13,10	100,00

TABULKA číslo 10: Činnosti ve volném čase z hlediska pohlaví

víkend	všední den	četba		činnost na PC		sledování TV		kroužek		aktivní sport		s kamarádem		různé činnosti		součet	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	chlapeci	0,82	8,06	0,33	3,41	2,93	28,81	0,14	1,38	0,11	1,09	0,33	3,11	0,34	3,27	5,17	100,00
6. ročník	chlapeci	0,59	5,75	0,33	3,11	2,46	23,85	0,00	0,00	0,51	4,91	0,33	3,11	0,36	3,47	5,17	100,00
7. ročník	chlapeci	0,43	4,15	0,33	3,11	1,85	17,77	0,00	0,00	0,74	7,13	0,33	3,11	0,36	3,47	5,17	100,00
8. ročník	chlapeci	0,17	1,63	0,33	3,11	1,56	15,16	0,00	0,00	0,74	7,13	0,33	3,11	0,36	3,47	5,17	100,00
9. ročník	chlapeci	0,17	1,63	0,33	3,11	1,56	15,16	0,00	0,00	1,19	11,43	0,33	3,11	0,36	3,47	5,17	100,00
6.-9. roc.	chlapeci	0,26	2,53	1,37	12,90	7,91	75,63	0,24	2,28	0,88	8,40	0,44	4,19	0,36	3,47	5,41	100,00
6. ročník	dívky	1,14	11,00	2,22	21,37	3,14	30,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,11	10,66	0,93	8,99	9,50	100,00
7. ročník	dívky	0,45	4,38	1,08	10,37	2,75	26,68	0,00	0,00	0,21	2,03	0,11	1,06	0,93	8,99	9,50	100,00
8. ročník	dívky	0,45	4,38	1,08	10,37	2,75	26,68	0,00	0,00	0,21	2,03	0,11	1,06	0,93	8,99	9,50	100,00
9. ročník	dívky	0,38	3,65	0,95	9,14	2,30	22,29	0,00	0,00	0,21	2,03	0,11	1,06	0,93	8,99	9,50	100,00
6.-9. roc.	dívky	0,41	3,96	0,98	9,42	1,64	15,71	0,45	4,38	0,46	4,44	0,47	4,56	0,56	5,37	5,67	100,00
6. ročník	všichni	0,96	9,73	2,94	29,74	3,02	30,61	0,08	0,79	1,42	13,35	1,14	11,58	0,71	7,21	9,88	100,00
7. ročník	všichni	0,93	10,11	2,62	27,47	2,16	22,46	0,48	5,00	0,65	6,91	0,30	3,20	0,42	4,45	5,97	100,00
8. ročník	všichni	0,28	3,04	1,40	14,74	2,60	27,04	0,00	0,00	0,60	6,36	0,30	3,20	0,54	5,77	7,60	100,00
9. ročník	všichni	0,24	2,52	1,24	13,02	2,54	26,41	0,00	0,00	0,40	4,20	0,20	2,10	0,51	5,31	7,04	100,00
6.-9. roc.	všichni	0,33	3,45	1,94	20,01	2,70	28,04	0,52	5,40	0,67	7,04	0,34	3,59	0,47	4,98	6,63	100,00
6.-9. roc.	všichni	0,33	3,45	1,14	11,90	1,78	18,37	0,34	3,51	0,67	7,04	0,45	4,69	0,47	4,98	6,63	100,00

TABULKA číslo 11 : Činnost ve volném čase z hlediska zaměření třídy

všední den		četba		činnost na PC		sledování TV		kroužek		aktivní sport		s kamarádem		různé činnosti		součet	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	1,78	31,12	0,84	14,69	2,04	35,66	0,54	9,44	0,16	2,80	0,12	2,10	0,24	4,20	5,72	100,00
7. ročník	jazyk.	0,44	8,73	0,92	18,25	2,00	39,68	0,22	4,37	0,52	10,32	0,08	1,59	0,86	17,06	5,04	100,00
8. ročník	jazyk.	0,28	5,96	1,14	24,26	1,34	28,51	0,20	4,26	0,68	14,47	0,20	4,26	0,86	18,30	4,70	100,00
9. ročník	jazyk.	0,30	6,98	1,10	25,58	1,10	25,58	0,60	13,95	1,00	23,26	0,20	4,65	0,00	0,00	4,30	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	0,70	13,17	1,00	20,69	1,62	32,36	0,39	8,00	0,59	12,71	0,15	3,15	0,49	9,92	4,94	100,00
6. ročník	mat.	0,70	14,34	0,38	7,79	1,62	33,20	0,70	14,34	0,76	15,57	0,08	1,64	0,64	13,11	4,88	100,00
7. ročník	mat.	0,34	6,72	1,08	21,34	1,80	35,57	0,26	5,14	0,72	14,23	0,44	8,70	0,42	8,30	5,06	100,00
8. ročník	mat.	0,30	6,15	1,62	33,20	1,56	31,97	0,44	9,02	0,34	6,97	0,22	4,51	0,40	8,20	4,88	100,00
9. ročník	mat.	0,08	1,41	1,28	22,61	1,98	34,98	0,54	9,54	1,08	19,08	0,28	4,95	0,42	7,42	5,66	100,00
6.-9. roč.	mat.	0,36	7,17	1,09	21,26	1,74	33,97	0,49	9,51	0,75	13,96	0,26	4,97	0,47	9,16	5,13	100,00
6. ročník	výt.	0,18	4,31	0,64	15,31	2,34	55,98	0,70	16,75	0,08	1,91	0,14	3,35	0,10	2,39	4,18	100,00
8. ročník	výt.	0,30	6,10	1,03	20,93	1,42	28,86	0,60	12,20	0,53	10,77	0,66	13,41	0,38	7,72	4,92	100,00
6.-9. roč.	výt.	0,24	5,20	0,84	18,12	1,88	42,42	0,65	14,48	0,31	6,34	0,40	8,38	0,24	5,06	4,55	100,00
6. ročník	sport	0,12	2,36	0,26	5,12	2,60	51,18	0,12	2,36	0,70	13,78	0,74	14,57	0,54	10,63	5,08	100,00

7. ročník	sport	0,24	5,24	1,46	31,88	1,56	34,06	0,20	4,37	0,72	15,72	0,38	8,30	0,02	0,44	4,58	100,00
8. ročník	sport	0,22	4,33	0,94	18,50	1,80	35,43	0,30	5,91	1,12	22,05	0,16	3,15	0,54	10,63	5,08	100,00
9. ročník	sport	0,04	0,72	1,18	21,15	1,78	31,90	0,14	2,51	1,30	23,30	0,86	15,41	0,28	5,02	5,58	100,00
6.-9. roč.	sport	0,16	3,16	0,96	19,06	1,94	38,14	0,19	3,78	0,96	18,71	0,54	10,35	0,35	6,79	5,08	100,00
6. ročník	poč.	0,04	0,78	1,02	20,00	2,40	47,06	0,00	0,00	0,72	14,12	0,40	7,84	0,52	10,20	5,10	100,00
7. ročník	poč.	0,08	1,43	2,50	44,80	1,04	18,64	0,24	4,30	0,62	11,11	0,36	6,45	0,74	13,26	5,58	100,00
8. ročník	poč.	0,10	2,14	1,24	26,50	1,78	38,03	0,36	7,69	0,42	8,97	0,52	11,11	0,26	5,56	4,68	100,00
9. ročník	poč.	0,64	10,56	1,20	19,80	2,34	38,61	0,12	1,98	0,48	7,92	1,26	20,79	0,02	0,33	6,06	100,00
6.-9. roč.	poč.	0,22	3,73	1,49	27,78	1,89	35,59	0,18	3,49	0,56	10,53	0,64	11,55	0,39	7,34	5,36	100,00
9. ročník	klas.	0,06	1,06	1,52	26,95	1,48	26,24	0,22	3,90	0,46	8,16	1,26	22,34	0,64	11,35	5,64	100,00
6.-9. roč.	klas.	0,06	1,06	1,52	26,95	1,48	26,24	0,22	3,90	0,46	8,16	1,26	22,34	0,64	11,35	5,64	100,00

víkend		četba		činnost na PC		sledování TV		kroužek		aktivní sport		s kamarádem		různé činnosti		součet	
		abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %	abs. hod.	v %
6. ročník	jazyk.	1,30	13,07	2,01	20,20	3,31	33,27	0,00	0,00	2,10	21,11	1,12	11,26	0,11	1,11	9,95	100,00
7. ročník	jazyk.	1,60	16,16	3,78	38,18	3,20	32,32	0,00	0,00	0,09	0,91	0,80	8,08	0,43	4,34	9,90	100,00
8. ročník	jazyk.	0,91	9,53	2,00	20,94	1,92	20,10	0,00	0,00	2,28	23,87	1,39	14,55	1,05	10,99	9,55	100,00
9. ročník	jazyk.	1,73	16,96	3,31	32,45	2,82	27,65	0,00	0,00	0,65	6,37	1,65	16,18	0,04	0,39	10,20	100,00
6.-9. roč.	jazyk.	1,39	13,99	2,78	28,03	2,81	28,41	0,00	0,00	1,28	12,93	1,24	12,53	0,41	4,12	9,90	100,00
6. ročník	mat.	0,79	7,60	3,71	35,67	3,22	30,96	0,00	0,00	0,00	0,00	1,62	15,58	1,06	10,19	10,40	100,00
7. ročník	mat.	0,85	9,24	2,40	26,09	3,50	38,04	0,00	0,00	1,12	12,17	0,98	10,65	0,35	3,80	9,20	100,00
8. ročník	mat.	1,04	10,00	3,38	32,50	3,44	33,08	0,00	0,00	0,28	2,69	2,11	20,29	0,15	1,44	10,40	100,00
9. ročník	mat.	0,90	8,26	3,42	31,38	3,20	29,36	0,00	0,00	1,22	11,19	1,71	15,69	0,45	4,13	10,90	100,00
6.-9. roč.	mat.	0,90	8,75	3,23	31,56	3,34	32,67	0,00	0,00	0,66	6,41	1,61	15,70	0,50	4,91	10,23	100,00
6. ročník	výt.	1,70	16,83	3,42	33,86	3,31	32,77	0,00	0,00	0,12	1,19	1,50	14,85	0,05	0,50	10,10	100,00
8. ročník	výt.	1,39	14,40	3,54	36,68	3,00	31,09	0,00	0,00	0,00	0,00	1,65	17,10	0,07	0,73	9,65	100,00
6.-9. roč.	výt.	1,55	15,65	3,48	35,24	3,16	31,95	0,00	0,00	0,06	0,61	1,57	15,90	0,06	0,66	9,88	100,00
6. ročník	sport	0,72	6,46	2,21	19,82	2,91	26,10	0,40	3,59	1,71	15,34	0,65	5,83	2,55	22,87	11,15	100,00
7. ročník	sport	0,41	4,34	2,53	26,77	3,00	31,75	0,00	0,00	2,40	25,40	0,91	9,63	0,20	2,12	9,45	100,00
8. ročník	sport	0,80	9,09	3,01	34,20	3,11	35,34	0,00	0,00	0,85	9,66	0,72	8,18	0,31	3,52	8,80	100,00
9. ročník	sport	0,18	2,06	1,71	19,54	1,66	18,97	0,00	0,00	3,55	40,57	0,80	9,14	0,85	9,71	8,75	100,00

6.-9. roč.	sport	0,53	5,53	2,37	24,80	2,67	27,99	0,01	0,10	2,13	22,31	0,77	8,07	1,07	11,19	9,54	100,00
6. ročník	poč.	0,40	3,72	3,22	29,95	2,29	21,30	0,00	0,00	1,32	12,28	1,05	9,77	2,47	22,98	10,75	100,00
7. ročník	poč.	0,85	10,30	3,15	38,18	2,75	33,33	0,00	0,00	0,28	3,39	1,03	12,48	0,19	2,30	8,25	100,00
8. ročník	poč.	1,42	14,43	4,20	42,68	2,49	25,30	0,00	0,00	0,50	5,08	1,10	11,18	0,13	1,32	9,84	100,00
9. ročník	poč.	0,22	2,08	3,60	33,96	2,44	23,02	0,00	0,00	1,22	11,51	2,65	25,00	0,47	4,43	10,60	100,00
6.-9. roč.	poč.	0,72	7,33	3,54	35,93	2,49	25,28	0,00	0,00	0,83	8,42	1,46	14,78	0,82	8,27	9,86	100,00
9. ročník	klas.	0,11	0,84	4,93	37,63	2,80	21,37	0,00	0,00	1,15	8,78	3,20	24,43	0,91	6,95	13,10	100,00
6.-9. roč.	klas.	0,11	0,84	4,93	37,63	2,80	21,37	0,00	0,00	1,15	8,78	3,20	24,43	0,91	6,95	13,10	100,00

TABULKA číslo : 12 Frekvence četby v týdnu z hlediska pohlaví a věku

četba		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	chlapci	1	2		1	2	1	5	2	14
7. ročník	chlapci		1	1			1	3	4	10
8. ročník	chlapci				1		7	2	2	12
9. ročník	chlapci				1		3	6	5	15
6.-9. roč.	chlapci	1	3	1	3	2	12	16	13	51
										0
6. ročník	dívky	1	1	1	1	1	3	3		11
7. ročník	dívky		1	2	2	2	2	1		10
8. ročník	dívky	1	1	1	1	3	3	3		13
9. ročník	dívky		1		2		3	3	1	10
6.-9. roč.	dívky	2	4	4	6	6	11	10	1	44
										0
6. ročník	všichni	2	3	1	2	3	4	8	2	25
7. ročník	všichni		2	3	2	2	3	4	4	20
8. ročník	všichni	1	1	1	2	3	10	5	2	25
9. ročník	všichni		1		3		6	9	6	25
6.-9. roč.	všichni	3	7	5	9	8	23	26	14	95

TABULKA číslo 13: Frekvence četby v týdnu z hlediska zaměření třídy

četba		týdenní frekvence								celkem
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	
6. ročník	jazyk.	2	2					1		5
7. ročník	jazyk.		1	2	1			1		5
8. ročník	jazyk.	1		1		1		1	1	5
9. ročník	jazyk.		1		1		2		1	5
6.-9. roč.	jazyk.	3	4	3	2	1	2	3	2	20
6. ročník	mat.		1		1		1	1	1	5
7. ročník	mat.		1		1		1	1	1	5
8. ročník	mat.				1	1	2		1	5
9. ročník	mat.						3	2		5
6.-9. roč.	mat.		2		3	1	7	4	3	20
6. ročník	výt.					3	1	1		5
8. ročník	výt.		1			1	2	1		5
6.-9. roč.	výt.		1			4	3	2		10
6. ročník	sport			1	1		1	2		5
7. ročník	sport			1		1	1		2	5
8. ročník	sport				1		3	1		5
9. ročník	sport							3	2	5
6.-9. roč.	sport			2	2	1	5	6	4	20
6. ročník	poč.						1	3	1	5
7. ročník	poč.					1	1	2	1	5
8. ročník	poč.						3	2		5
9. ročník	poč.				2		1	2		5
6.-9. roč.	poč.				2	1	6	9	2	20
9. ročník	klas.							2	3	5
6.-9. roč.	klas.							2	3	5

TABULKA číslo 14: Frekvence činnosti na PC z hlediska pohladí a věku

činnost na PC		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	chlapci	1	1	3	2	4	2	1		14
7. ročník	chlapci	5		2	3					10
8. ročník	chlapci	4	2	1	3	1	1			12
9. ročník	chlapci	7	1	1	4		2			15
6.-9. roč.	chlapci	17	4	7	12	5	5	1		51
6. ročník	dívky	1	3		3	1	2	1		11
7. ročník	dívky	3	2	2	3					10
8. ročník	dívky	3	2	2	2	2	2			13
9. ročník	dívky	2	4	1	1	2				10
6.-9. roč.	dívky	9	11	5	9	5	4	1		44
6. ročník	všichni	2	4	3	5	5	4	2		25
7. ročník	všichni	8	2	4	6					20
8. ročník	všichni	7	4	3	5	3	3			25
9. ročník	všichni	9	5	2	5	2	2			25
6.-9. roč.	všichni	26	15	12	21	10	9	2		95

TABULKA číslo 15 : Frekvence činnosti na PC z hlediska zaměření třídy

činnost na PC		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	jazyk.		1		2	1		1		5
7. ročník	jazyk.	1		1	3					5
8. ročník	jazyk.	2				1	2			5
9. ročník	jazyk.	4					1			5

6.-9. roč.	jazyk.	7	1	1	5	2	3	1		20
6. ročník	mat.			2	1	2				5
7. ročník	mat.	2			3					5
8. ročník	mat.	2	1	1	1					5
9. ročník	mat.	1	2			1	1			5
6.-9. roč.	mat.	5	3	3	5	3	1			20
6. ročník	výt.	1	1	1		1		1		5
8. ročník	výt.	1			3		1			5
6.-9. roč.	výt.	2	1	1	3	1	1	1		10
6. ročník	sport				1		4			5
7. ročník	sport	1	1	3						5
8. ročník	sport	1	2	1		1				5
9. ročník	sport	1	1	2	1					5
6.-9. roč.	sport	3	4	6	2	1	4			20
6. ročník	poč.	1	2		1	1				5
7. ročník	poč.	4	1							5
8. ročník	poč.	1	1	1	1	1				5
9. ročník	poč.	1	1		3					5
6.-9. roč.	poč.	7	5	1	5	2				20
9. ročník	klas.	2	1		1	1				5
6.-9. roč.	klas.	2	1		1	1				5

TABULKA číslo 16: Frekvence sledování TV z hlediska pohladí a věku

sledování TV		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	chlapci	10	3		1					14
7. ročník	chlapci	5	2		1	1	1			10
8. ročník	chlapci	5	3		2	2				12
9. ročník	chlapci	9	2	3		1				15
6.-9. roč.	chlapci	29	10	3	4	4	1			51
6. ročník	dívky	8			1	1	1			11
7. ročník	dívky	5	3	1	1					10
8. ročník	dívky	3	8	1	1					13
9. ročník	dívky	3	3	2	1	1				10
6.-9. roč.	dívky	19	14	4	4	2	1			44
6. ročník	všichni	18	3		2	1	1			25
7. ročník	všichni	10	5	1	2	1	1			20

8. ročník	všichni	8	11	1	3	2				25
9. ročník	všichni	12	5	5	1	2				25
6.-9. roč.	všichni	48	24	7	8	6	2			95

TABULKA číslo 17 : Frekvence činnosti na TV z hlediska zaměření třídy

sledování TV		týdenní frekvence								celkem
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	
6. ročník	jazyk.	2	1		1	1				5
7. ročník	jazyk.	2	1	1	1					5
8. ročník	jazyk.	2	2		1					5
9. ročník	jazyk.	2		2		1				5
6.-9. roč.	jazyk.	8	4	3	3	2				20
6. ročník	mat.	3			1		1			5
7. ročník	mat.	4	1							5
8. ročník	mat.	1	3		1					5
9. ročník	mat.	2	2	1						5
6.-9. roč.	mat.	10	6	1	2		1			20
6. ročník	výt.	4	1							5
8. ročník	výt.	1	4							5
6.-9. roč.	výt.	5	5							10
6. ročník	sport	5								5
7. ročník	sport	3	1		1					5
8. ročník	sport	2	1			2				5
9. ročník	sport	2	2	1						5
6.-9. roč.	sport	12	4	1	1	2				20

6. ročník	poč.	4	1							5
7. ročník	poč.	1	2			1	1			5
8. ročník	poč.	2	1	1	1					5
9. ročník	poč.	4			1					5
6.-9. roč.	poč.	11	4	1	2	1	1			20
9. ročník	klas.	2	1	1		1				5
6.-9. roč.	klas.	2	1	1		1				5

TABULKA číslo 18: Frekvence návštěvnosti kroužků z hlediska pohladí a věku

kroužek		týdenní frekvence								celkem
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	
6. ročník	chlapci				1	2	2	3	6	14
7. ročník	chlapci							3	7	10
8. ročník	chlapci			2		1	1	2	6	12
9. ročník	chlapci					1	1	3	10	15
6.-9. roč.	chlapci			2	1	4	4	11	29	51
6. ročník	dívky			1		2	2	1	5	11
7. ročník	dívky					1	1	7	1	10
8. ročník	dívky				1	1	2	3	6	13
9. ročník	dívky			2		1	1	3	3	10
6.-9. roč.	dívky			3	1	5	6	14	15	44
6. ročník	všichni			1	1	4	4	4	11	25
7. ročník	všichni					1	1	10	8	20
8. ročník	všichni				1	2	3	5	12	23
9. ročník	všichni			2		2	2	6	13	25
6.-9. roč.	všichni			5	2	9	10	25	44	95

TABULKA číslo 19 : Frekvence návštěvnosti kroužků z hlediska zaměření třídy

kroužek		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	jazyk.					3	2			5
7. ročník	jazyk.							4	1	5
8. ročník	jazyk.							2	3	5
9. ročník	jazyk.					1	1	1	2	5
6.-9. roč.	jazyk.					4	3	7	6	20
6. ročník	mat.				1	1	1	1	1	5
7. ročník	mat.					1		2	2	5
8. ročník	mat.			1			1	1	2	5
9. ročník	mat.			2			1	1	1	5
6.-9. roč.	mat.			3	1	2	3	5	6	20
6. ročník	výt.			1				1	3	5
8. ročník	výt.				1	1		1	2	5
6.-9. roč.	výt.			1	1	1		2	5	10
6. ročník	sport						1	2	2	5
7. ročník	sport						1	2	2	5
8. ročník	sport						2	1	2	5
9. ročník	sport							2	3	5
6.-9. roč.	sport						4	7	9	20
6. ročník	poč.								5	5
7. ročník	poč.							2	3	5
8. ročník	poč.			1		1			3	5
9. ročník	poč.							1	4	5
6.-9. roč.	poč.			1		1		3	15	20
9. ročník	klas.					1		1	3	5
6.-9. roč.	klas.					1		1	3	5

TABULKA číslo 20: Frekvence aktivního sportu z hlediska pohladí a věku

aktivní sport		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	chlapci				1	4	3	3	3	14
7. ročník	chlapci		1	2	1	2	2	1	1	10
8. ročník	chlapci			2	3	2	1	3	1	12
9. ročník	chlapci	2	1	2	4	2	3	1		15
6.-9. roč.	chlapci	2	2	6	9	10	9	8	5	51
6. ročník	dívky			1	1	4		2	3	11
7. ročník	dívky			2	1	1	3	2	1	10

8. ročník	dívky				2	2	4	3	2	13
9. ročník	dívky			2		1	2	3	2	10
6.-9. roč.	dívky			5	4	8	9	10	8	44
6. ročník	všichni			1	2	8	3	5	6	25
7. ročník	všichni	1		4	2	3	5	3	2	20
8. ročník	všichni			2	5	4	5	6	3	25
9. ročník	všichni	2	1	4	4	3	5	4	2	25
6.-9. roč.	všichni	2	2	11	13	18	18	18	13	95

TABULKA číslo 21 : Frekvence aktivního sportu z hlediska zaměření třídy

aktivní sport		týdenní frekvence								
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	celkem
6. ročník	jazyk.						2	2	1	5
7. ročník	jazyk.				1		1	1	2	5
8. ročník	jazyk.			1	1	1	2			5
9. ročník	jazyk.	1		1			2		1	5
6.-9. roč.	jazyk.	1		2	2	1	7	3	4	20
6. ročník	mat.			1		1		3		5
7. ročník	mat.		1	1		1	1	1		5
8. ročník	mat.				1			2	2	5
9. ročník	mat.			1	1	1	1	1		5
6.-9. roč.	mat.		1	3	2	3	2	7	2	20
6. ročník	výt.						1		4	5
8. ročník	výt.				1	1	1	2		5
6.-9. roč.	výt.				1	1	2	2	4	10

6. ročník	sport				4	1			5
7. ročník	sport		3			2			5
8. ročník	sport		1	1	3				5
9. ročník	sport	1	2	1	1				5
6.-9. roč.	sport	1	6	2	8	3			20
6. ročník	poč.			1	3	1			5
7. ročník	poč.			1	1	1	1	1	5
8. ročník	poč.					2	2	1	5
9. ročník	poč.			2			3		5
6.-9. roč.	poč.			4	4	4	6	2	20
9. ročník	klas.	1			2	1		1	5
6.-9. roč.	klas.	1			2	1		1	5

TABULKA číslo 22: Frekvence kontaktů s kamarády z hlediska pohladí a věku

s kamarádem		týdenní frekvence								celkem
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	
6. ročník	chlapci			1		2	7	2	2	14
7. ročník	chlapci					1	6	1	2	10
8. ročník	chlapci			1	1	1	5	2	2	12
9. ročník	chlapci			4	1	2	4	4		15
6.-9. roč.	chlapci			6	2	6	22	9	6	51
6. ročník	dívky				1	2	4	1	3	11
7. ročník	dívky				1	1	3	3	2	10
8. ročník	dívky			1	2	1	7	2		13
9. ročník	dívky	1			6		3			10
6.-9. roč.	dívky	1		1	10	4	17	6	5	44
6. ročník	všichni			1	1	4	11	3	5	25
7. ročník	všichni				1	2	9	4	4	20
8. ročník	všichni			2	3	2	12	4	2	25
9. ročník	všichni			4	7	2	7	4		24
6.-9. roč.	všichni	1		7	12	10	39	15	11	95

TABULKA číslo 23 : Frekvence kontaktů s kamarády z hlediska zaměření třídy

aktivní sport		týdenní frekvence								celkem
		7x	6x	5x	4x	3x	2x	1x	0x	
6. ročník	jazyk.					1	2	1	1	5
7. ročník	jazyk.						2	2	1	5
8. ročník	jazyk.						4		1	5
9. ročník	jazyk.			1	2		1	1		5
6.-9. roč.	jazyk.			1	2	1	9	4	3	20
6. ročník	mat.						4		1	5
7. ročník	mat.				1		3		1	5
8. ročník	mat.			1			4			5
9. ročník	mat.				1	2	2			5
6.-9. roč.	mat.			1	2	2	13		2	20
6. ročník	výt.				1		3		1	5
8. ročník	výt.				3	1	1			5
6.-9. roč.	výt.				4	1	4		1	10
6. ročník	sport					2	2	1		5
7. ročník	sport					1	2	1	1	5
8. ročník	sport					1		4		5
9. ročník	sport			1	2		1	1		5
6.-9. roč.	sport			1	2	4	5	7	1	20
6. ročník	poč.			1		1		1	2	5
7. ročník	poč.					1	2	1	1	5
8. ročník	poč.			1			3		1	5
9. ročník	poč.	1		2			1	1		5
6.-9. roč.	poč.	1		4		2	6	3	4	20
9. ročník	klas.				2		2	1		5
6.-9. roč.	klas.				2		2	1		5